



Delegacije petih gorenjskih občin so k spomeniku padlim partizanom v Dražgošah položile veliko cvetja in vencev, še prej pa je o pomenu legendarne bitke zbranim obiskovalcem spregovoril sekretar medobčinskega komiteja ZKS za Gorenjsko Martin Košir. — Foto: F. Perdan

Leto XXVII. Številka 4

# GLAS

Kranj, sreda, 16. 1. 1974  
Cena 70 par

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik.  
Od 1. januarja 1958 kot poltednik.  
Od 1. januarja 1960 trikrat tedensko.  
Od 1. januarja 1964 kot poltednik,  
in sicer ob sredah in sobotah

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

## 17. zimskošportna prireditev »Po stezah partizanske Jelovice« je v slavno partizansko vasico privabila prek 500 smučarjev

17. zimskošportna prireditev »Po stezah partizanske Jelovice« je v slavno partizansko vasico privabila prek 500 smučarjev

Vsi, ki jih je minulo nedeljo pot zanesla v Dražgoše, so proti večeru odhajali domov vedrih obrazov in zadovoljni; 17. zimskošportna prireditev »Po stezah partizanske Jelovice«, posvečena 32-letnici legendarnih bojev pod obronki razsežne gozdnate planote, je namreč popolnoma uspela. Navzlic hudemu pomanjkanju snega in razmeroma toplemu vremenu so utrjene proge zdržale »naval« približno 500 smučarjev ter poplačale nekaj dnevnih trud teptačev SK Transurist in domačinov. Organizatorji resnično zaslužijo čestitke, saj je tudi drugače stvar tekla kot po maslu.

Sobotnemu nastopu petdesetih biatloncev, ki so se pomerili na dvajsetkilometrski progi s štirimi strelšči (zmagal je alpselec Filip Grašič) je v nedeljo dopoldan sledila osrednja slovesnost pred poslopjem osnovne šole, da bi nato stekel glavni del tekmovanja. Številne obiskovalce, med katerimi velja omeniti zlasti sekretarja ZIS Ivana Franka, načelnika ljubljanskega vojnega območja generalpolkovnika Franca Tavčarja, načelnika štaba SLO Slovenije generalmajorja Branka Jerkiča, člana predsedstva skupščine SRS Zdravka Krvino, predsednika republiške TTKS Toneta Florjančiča, narodnega heroja Tončka Dežmana, predsednike gorenjskih občinskih skupščin, predstavnike škofjeških družbenopolitičnih organizacij ter seveda mnoge preživele partizane, udeležence dražgoških bojev, sta pozdravila predsednik pripravljalnega odbora Stane Krapež in predsednik smučarske zveze Slovenije Janez Kocjančič, o pomenu dogodkov pred 32 leti in o aktualnih procesih v svetu pa je navzočim spregovoril sekretar medobčinskega komiteja ZKS za Gorenjsko Martin Košir. Še prej so člani posebne delegacije loške komunice in pokrovitelja lesnoindustrijskega podjetja Jelovica položili vence k spomeniku padlim.

Potem je pozornost prisotnih prklenila nase pravcata mala armadica športnikov, ki so mrzlično pregledovali opremo. Zanimivo je bilo gledati to veliko družino tekmovalcev, v kateri prekaljeni veterani dajejo pokroviteljske napotke dva- ali trikrat mlajšim vrstnikom in kjer slepi smučar brez nervoze čaka, kdaj mu bodo dovolili startati. Sivozelene uniforme vojakov in pripadnikov teritorialnih enot so lepo dopolnjevale živobarvne puloverje »civilov«, ki jih je kdaj pa kdaj ožarilo bledikavo zimsko sonce.

Strokovnjaki Transuristove časomerilske Omega ekipe niso dovolili, da bi prišlo do zamud. Odhod prvih smučarjev je spremljalo viharo bodrenje navijačev. Zlasti glasni so postali, ko je progo zavzela trinajsterica »starih mačkov«, nekdanjih tekaških asov. Štiri kilometre smučin, speljanih čez valovito pokrajino okrog vasi, so premagali skoraj igrave. Najstarejši 61-letni Jeseničan Gregor Klančnik je kasneje izjavil: »Steza bi morala biti

precej daljša. Komaj dobro ogrel sem se.« In čisto nič več sape ni imel kot tovariši ob zapisnikarski mizi.

Ko človek tako opazuje sivolasega, žilavega moža, ki kavalirsko ponuja skodelico čaja upehani, rdečelični mladenki in vmes kramlja s postavnim petindvajsetletnikom v vojaškem suknjiču, nehote spozna dejansko vrednost, dejansko vsebino tradicionalnih dražgoških tekem: sredi snežne arene se znajde ramo ob rami tri generacije ljudi. Izkušnje oplajajo prekipevajočo energijo, preteklost bogati sedanjost in navdihuje prihodnost. Prek čilega nekdanjega borca revolucionarne tradicije spontano osvajajo mladi rod, ki počasi prevzema vajeti socialističnega razvoja v svoje roke... Tam, kjer so nekoč očetje tolkli sovražnika in prelivali dragoceno kri, tam danes njihovi potomci v športnem merjenju moči kalijo sebe, kalijo podedovano upornost, vztrajnost in neuklonljivost. Ni ga boljšega načina, da junaški podvigi staršev postanejo nesmrtni, da obličijo zakoreninjeni globoko v srcih in zavesti fantov in deklet, ki bodo kdaj morda tudi sami prisiljeni zgrabit za orožje ter braniti svobodo in neodvisnost domovine. Vzemimo kot primer družino Jelenc. Prevcato zasebno vrsto bi lahko sestavili, kajti poleg starega Karla je v nedeljo v Dražgošah branilo ugled hiše kar četvero naslednikov: Maks (22), Karl (20), Miha (18) in Janez (16). Ne pravijo jim zamen »otroci partizanske Jelovice«. Vendar niso edini. Podobno je s Kordeži z Jamnika: neutrudna brata Matjevž in Gašper sta v Božu in Milanu in Mileni in Poldetu in Beštrovci Heleni, nedeljski zmagovalki pri članicah, našla zveste posnemovalce. In ko smo že začeli naštevati »smučarske familije«, ne gre pozabiti dvojčkov Peterman iz Gorij, pa Brezničanov Majde in Francija Tajnikar



ter, kajpak, vojaka Janeza Lušine, sina sopobudnika in soustanovitelja tekmovanja »Po stezah«, polkovnika Lušine. Janez je v patrolji V. P. Bovec nastopil skupaj z znanim kranjskim skakalcem-representantom Bogdanom Norčičem, ki trenutno služi kadrovske rok. »Bovčani« so zasedli solidno tretje mesto in se uvrstili za moštvo V. P. Tolmin in V. P. Kranj.

Kaj naj še dodamo? Morda to, da ni nič manj zagrižen boj potekal v Rudnem, kjer je 137 sankočev dva dni zapored poskušalo srečo na 1050 metrov dolgi, deloma poledeneli progi, in da so največ »zlatih« odličij pobrali Tržičani. Predsednik pripravljalnega odbora Stane Krapež je upravičeno zadovoljen dejal:

»Čeprav je vreme ponagajalo, smo zastavljeno si nalogo v redu

opravili. Toda v bodoče bodo nujne določene spremembe in novosti, katerih osnovni namen je popostritev programa. Obstaja že par konkretnih predlogov in zamisli. Predvsem pa bi radi rešili pereče vprašanje financiranja, ki še ni zadovoljivo urejeno. Če upoštevamo pomen Dražgoš, je neodpustno, da družba dovoli organizatorjem prosjačiti po podjetjih in ustanovah. Partizanska Jelovica ni navadna veselica. Mar, recimo, gorenjske občine ne bi bile sposobne zagotoviti rednih dotacij in nas rešiti večnih skrbi okrog zbiranja denarja?«

Nadaljevanje na 12. str.



jubilejna  
mešanica  
**BRAVO**  
netto 100g  
špecerija  
**BLED**

Naročnik:

V ekipnem teku članov 2 razredi je naslov zmagovalca letos pripadel moštvo SK Triglav Kranj, za katerega so nastopili M. Jelenc, J. Gortner in V. Lotrič.

## Javna razprava o resoluciji

Minuli teden je bila v Ljubljani 37. seja centralnega komiteja Zveze komunistov Slovenije, na kateri so razpravljali o osnutku resolucije za 7. kongres ZKS. Centralni komitej je osnutek resolucije sprejel in ga bo dopolnjenega s predlogi dal v javno razpravo. Na seji je v razpravi med drugimi sodeloval tudi Martin Košir in rekel, da bi morali poskrbeti, da bodo komunisti navzoči v vseh samoupravnih strukturah, sicer tudi politike ZK ne bo moč dosledno uresničevati.

## Nafta; cene

Zvezni izvršni svet je preučil uresničevanje ukrepov ter predloge za zagotovitev preskrbe domačega trga za nafto in njenimi derivati. Ugotovil je, da bo vse leto zagotovljena normalna preskrba tujih turistov z motornim bencinom, prav tako pa tudi preskrba goriva za tista letala (čarterski poleti), ki prevažajo tuje turiste v našo državo. — V okviru politike cen za letos pa je ZIS sprejel tudi program delne liberalizacije cen. Poudarjeno je bilo, da na tem področju ne bo prišlo do stihije. Sklep o liberalizaciji cen se namreč nanaša predvsem na tiste proizvode, ki jih izdelujejo po posebnih pogojih kupca. Razen tega zadeva izdelke, za katere družbena kontrola nima pomena in jih praktično tudi ni mogoče kontrolirati, bistveno pa tudi ne vplivajo na življenjske stroške oziroma na življenjski standard. Sklep ZIS tudi določa, da je treba obvezno predložiti spremembe v cenah. Šele 30 dni po tem lahko proizvajalci prodajajo izdelke po novih cenah. — Minuli teden je ZIS sprejel tudi sklep o zjamčeni ceni koruze za letos. Ta znaša 1,30 dinarja za kilogram. Določena je tudi cena za krompir, in sicer od 70 do 88 par. Minimalna cena tobaka pa se določa v pariteti z zjamčeno ceno koruze 1:20.

## Novi ladji

Ladjeve Jugoslovanske linijske plovbe se bo letos povečalo za dve sodobni čezoceanski ladji. Ladji gradita ladjedelnici v Italiji in Nemški demokratični republiki. V Italiji delajo ladjo z nosilnostjo 25.000 ton, v NDR pa z nosilnostjo 14.000 t. Jugoslovanska linijska plovba bo tako imela 58 ladij s skoraj 600.000 tonami nosilnosti.

## Zaključni računi pravica delavcev

Komisija sveta ZSJ za družbenogospodarske odnose je sprejela sklep, da je po novi ustavi pregledovanje zaključnih računov delovnih organizacij ena izmed temeljnih samoupravnih pravic in obveznosti delavcev. Zato morajo biti delavci seznanjeni s sleherno postavko stroškov poslovanja ali ustvarjenega dohodka.

## Študij o SLO

Na razširjeni seji predsedstva skupnosti jugoslovanskih univerz so se dogovorili o skupnih osnovah za pouk s področja splošnega ljudskega odpora na vseh visokošolskih ustanovah v državi. Pouk se bo začel v šolskem letu 1974/75 v okviru predmeta osnove splošnega ljudskega odpora SFRJ po enotnem učnem načrtu in programu. Studentje bodo razen rednega fakultetnega pouka imeli še 20 dni taborjenja na vojaških poligonih.

## 30-letnica XI. SNOUB

Na petkovi slovesnosti ob 30-letnici ustanovitve XI. SNOUB Miloša Zidanskega je bivšim borcem in vojakom, ki nadaljujejo njene tradicije, govoril podpredsednik predsedstva SFRJ Mitja Ribičič. Poudaril je, naj se mladi rod zaveda pomena NOB, vloge KP in OF v njej in tistih ustvarjalcev družbenopolitičnih temeljev, na katerih danes CK in SZDL gradita samoupravno socialistično družbo.

## Jesenice

V petek, 11. januarja, so na seji občinske konference ZKS Jesenice izvolili za novega sekretarja Ludvika Kejžarja. Ludvik Kejžar, do sedaj zaposlen v Železarni Jesenice, se je že takoj po vojni vključil v družbenopolitično življenje in je med drugim opravljal vrsto funkcij: bil je predsednik sindikata Železarna, predsednik občinskega sindikalnega sveta, predsednik občinske konference SZDL, sekretar ZK v Železarni in član komiteja občinske konference. Ludvik Kejžar je tudi član odbora za pripravo 7. kongresa ZKS pri CK ZKS in član komisije za SLO pri CK ZKS. Za člane medobčinskega sveta ZK so na minuli seji izvolili Dantega Jasniča, Zvoneta Labora in inž. Stefana Nemca. D. S.

## Kranj

V kranjski občini te dni potekajo javne razprave o predlogu za rešitev problema nekaterih vzgojnoizobraževalnih zavodov v okviru programa gradnje osnovnih šol in vrtcev. V ponedeljek sta bila zbora občanov na Trsteniku in v Tenetišah, včeraj so razpravljali o predlogu v Goričah, danes bo zbor občanov na Kokrici, jutri pa na Golniku in v krajevni skupnosti Vodovodni stolp.

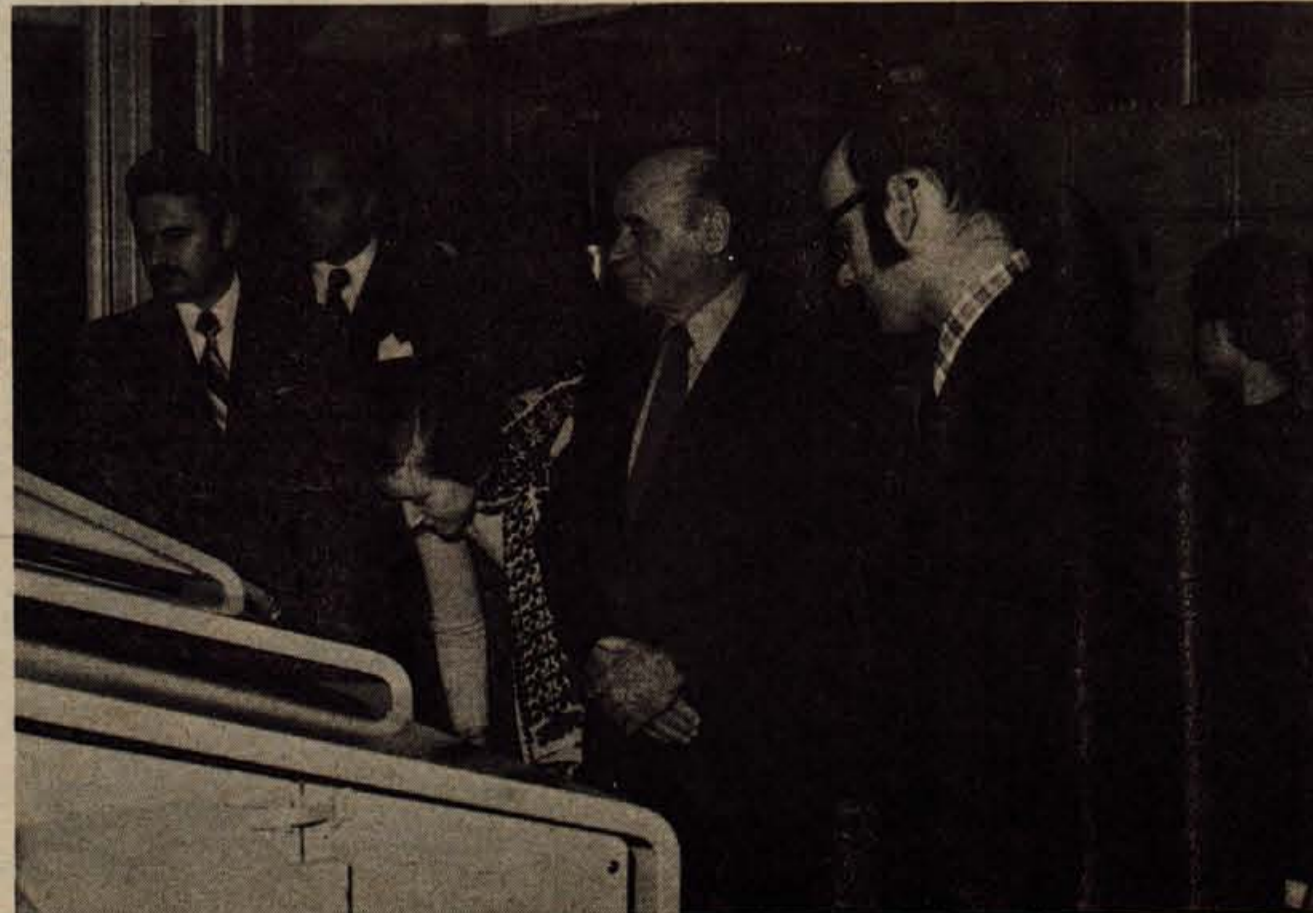
Za ta teden je predvidena seja izvršnega odbora občinske konference socialistične zveze, na kateri bodo ocenili dosedanja potek evidentiranja možnih kandidatov za delegate samoupravnih in drugih organov. Razpravljali pa bodo tudi o sklicu skupne seje občinske konference in občinskega sindikalnega sveta, na kateri bodo sprejeli volilni pravilnik in se pogovorili o pripravah na volitve.

V petek dopoldne bodo v Kranju podpisali družbeni dogovor o ustanovitvi in financiranju kmetijske zemljiške skupnosti v občini. — Popoldne pa bo prva seja komiteja občinske konference zveze komunistov. Na dnevnem redu je razprava o nalogah organizacij in aktivov zveze komunistov v sedanjem obdobju pri uresničevanju ustavnih dopolnil in nove ustave in o pripravah na 7. kongres ZKS in 10. kongres ZKJ. Izvolili bodo tudi člane komisij komiteja občinske konference ZK. A. Z.



## Predsednik slovenskega izvršnega sveta v Radovljici

Radovljica, 15. januarja — Predsednik slovenskega izvršnega sveta inž. Andrej Marinc je bil danes skupaj z republiškim sekretarjem za delo Pavletom Gantarjem na obisku v radovljiški občini. Dopoldne ga je predsednik občinske skupščine Ivan Cerkovnik skupaj s predstavniki družbenopolitičnih organizacij in občine seznanil z gospodarskimi in družbenimi značilnostmi občine, potem pa si je ogledal tovarno športnega orodja Elan Begunje in tovarno Almira v Radovljici. Popoldne se je inž. Andrej Marinc pogovarjal s predstavniki gospodarskega in družbenopolitičnega sveta občine. Na sliki: Z obiska v tovarni Elan v Begunjah. — A. Ž. — Foto: F. Perdan



## Obisk v Iskri

Predsednik komunistične partije Kanade William Kashtan, ki je na obisku v naši državi, je v ponedeljek obiskal Iskro Elektromehaniko Kranj. Ogledal si je novo tovarno Telekomunikacije na Laborah in se pogovarjal s predstavniki podjetja. Pogovoru sta prisostvovala tudi sekretar komiteja občinske konference ZK Kranj Stane Mihalič in predsednik komisije za mednarodne odnose pri CK ZKS Sestan. Predsednika KP Kanade je predvsem zanimalo samoupravljanje in delo družbenopolitičnih organizacij. Izrazil je zadovoljstvo, da si je lahko ogledal to moderno tovarno in rekel, da mu je predsednik Tito na Brdu pri Kranju svetoval, naj jo obišče. — A. Ž. — Foto: F. Perdan

## Radovljica

Radovljica, 15. januarja — Ob 17. uri se je na 9. redni seji sestal občinski sindikalni svet. Člani so razpravljali o izvajanju ustavnih dopolnil v zvezi s konstituiranjem temeljnih organizacij združenega dela. Razen tega so govorili še o reorganizaciji sindikatov in o pripravah na občni zbor ter o nalogah sindikatov pri pripravah na volitve. Na seji so razrešili dolžnosti predsednika občinskega sindikalnega sveta Jožeta Bohinca, ki je bil na zadnji občinski konferenci ZK izvoljen za poklicnega sekretarja komiteja. Za novega predsednika občinskega sindikalnega sveta, ki bo funkcijo do občnega zbora (predvidoma do 15. februarja letos) opravljal nepoklicno, so potem izvolili Janeza Konca iz Gozdnega gospodarstva Bled. A. Ž.

## Tržič

Včeraj popoldne se je sestal v Tržiču aktiv mladih komunistov, ki deluje pri občinski konferenci ZKS. Člani aktivna so na seji med drugim sprejeli tudi delovni program, ki je del programa občinske organizacije ZKS do 10. kongresa ZKJ.

Danes opoldne se bo v Tržiču sestal štab za ustanavljanje temeljnih organizacij združenega dela v tržiški občini. Na sestanek so povabili tudi republiškega sekretarja za delo Pavla Gantarja, ki bo skušal pomagati pri razčiščevanju nekaterih nejasnosti.

V četrtek se bo sestala občinska konferenca Zveze mladine Slovenije. Na konferenci bodo ocenili preteklo delo mladinske organizacije, sprejeli delovni program za prihodnje ter izvolili člane občinskega vodstva ZMS. —jk

## Marksistični krožek na VŠOD

Na sestanku osnovne organizacije zveze komunistov Višje šole za organizacijo dela so se domenili, da bo na šoli začel delovati tudi marksistični krožek. Organizatorji, predvsem ti-

sti, ki so redni študenti, imajo čisto probleme ob vključitvi v delovne organizacije. Zato jim je potrebno že kot študentom med študijem omogočiti poleg predavanj iz družbene ureditve in gospodarskega prava še politično znanje. Vsi vemo, da se od diplomantov ne zahteva le poklicnega znanja — potrebujemo namreč družbenopolitično izobražene kadre. V teh dneh so sprejeli program dela v marksističnem krožku, katerega skrb bo predvsem razširjanje političnega znanja med študenti in tudi priprava za sprejem že evidentiranih študentov v ZK. Predavali bodo vidni družbenopolitični delavci in predstavniki družbenopolitičnih organizacij. A. Boc

## Priprave na konferenco

V ponedeljek se je na redni seji sestal komitej občinske konference ZKS Škofja Loka pod predsedstvom sekretarja Janeza Jemca. Na seji so člani komiteja še enkrat pregledali materiale za sejo občinske konference in že predlagali dnevni red. Na konferenci, ki jo nameravajo sklicati v četrtek, 24. januarja, bodo škofje-loški komunisti ocenili družbenopolitične razmere v občini po pismu predsednika Tita in Izvršnega biroja ZKJ ter 29. seje CK ZKS. Nadalje bodo razpravljali o predlogu sklepa o organiziranosti ZKS v občini. Organiziranost bodo prilagodili novim ustavnim določilom. Na konferenci bodo izvolili tudi delegate za medobčinski svet ZKS za Gorenjsko ter predlagali delegate za X. kongres ZKJ in VII. kongres ZKS. —lb

## Mladina na Visokem in v Predosljah

Mladi na Visokem in v Predosljah v kranjski občini so imeli pred nedavnim mladinsko konferenco, na kateri so pregledali delo v minulemu letu in naredili načrte za letos. Ugotovili so, da so bili lani sicer delavni, vendar so premalo naredili na idejnopoličnem področju. Zato so v letošnje programe zapisali, da bodo poskrbeli za izobraževanje mladih in boljše sodelovanje z družbenopolitičnimi organizacijami na terenu. Posebno skrb bodo posvetili tudi vključevanju mladih v zvezo komunistov. Na konferenci so izvolili tudi nova vodstva. Na Visokem so za predsednico aktivna ZMS izvolili Bojano Konc, v Predosljah pa za predsednika Iva Zelnika. B. Remic

## Tito na lovu

Predsednik Tito je minulo soboto preživel na lovu v kočevskih gozdovih. V družbi z njim so bili tudi Franc Popit, Andrej Marinc in Ivan Maček. V lepem dopoldnevu niso imeli sreče in so se opoldne praznih rok vrnili k tabornem ognju, popoldne pa so še enkrat poskusili in uspeli.

Minuli četrtek pa sta si predsednik Tito in žena Jovanka na Brdu pri Kranju ogledala novi slovenski celovečerni film Pastirci, ki ga je v produkciji Viba filma posnel režiser France Stiglic. Po projekciji je stekel prisrčen in daljši pogovor z režiserjem, ki je hkrati tudi predsednik konference filmskih delavcev Jugoslavije.

# STOLPEC ZA UPOKOJENCE

## Zavarovanje

S pokojniskim in invalidskim zavarovanjem so zavarovanci zavarovani za vse primere zavarovanja: starost, invalidnost, neposredno nevarnost za invalidnost v zvezi z delom na določenem delovnem mestu, telesno okvaro in smrt. Zavarovanci zavarovani za invalidnost in telesno okvaro, ki je posledica bolezni ali poškodbe izven dela, so zavarovani v določenih primerih še po prenehanju delovnega razmerja oziroma izgubi lastnosti, zaradi katere so obvezno zavarovani.

Tako so zavarovani v primerih, ko dobivajo nadomestilo osebnega dohodka po predpisih zdravstvenega zavarovanja ali oskrbnino ali začasno nadomestilo po predpisih invalidskega zavarovanja. Zavarovani so tudi, dokler prejema invalidsko ali starostno pokojnino ter dokler so v redu prijavljeni pri službi za zaposlovanje, če so se prijavili v 30 dneh po prenehanju delovnega razmerja oziroma izgubi lastnosti, po kateri so bili obvezno zavarovani. Zavarovanec je tudi zavarovan, če je v JLA na vojaških vajah ali na službenju vojaškega roka. Dokler imajo zavarovanci, ki so zaradi nege otroka prekinili delovno razmerje, otroka, ki je star do 15 let ali pa starejši, vendar popolnoma in trajno nesposoben za delo in je potreben stalne nege in pomoči, so prav tako zavarovani, pa tudi dokler imajo tri otroke, ki izpolnjujejo pogoje za pridobitev in uživanje družinske pokojnine.

Niso pa ti zavarovanci po prenehanju delovnega razmerja zavarovani za invalidnost ali telesno okvaro, ki je posledica poškodbe pri opravljanju samostojne poklicne ali gospodarske dejavnosti. Če bi bila invalidnost oziroma telesna okvara posledica takšne poškodbe, ne bi imeli pravic iz tega zavarovanja.

## Invalidnost

**Vprašanje:** Kaj je invalidnost in kakšne pravice ima zavarovane ob invalidnosti?

**Odgovor:** Invalidnost, ob kateri so zavarovane zagotovljene nekatere pravice iz invalidskega zavarovanja, pomeni izgubo ali zmanjšanje sposobnosti za delo, ki ga je zavarovanec opravljal, pri tem pa invalidnosti ni več mogoče odpraviti z zdravljenjem.

Poznamo tri stopnje invalidnosti. V prvi skupini so zavarovanci, ki so popolnoma nesposobni za svoje ali drugo primerno delo in se tudi s poklicno rehabilitacijo ne dajo usposobiti za tako delo. Taki invalidi prejema invalidsko pokojnino, če imajo predpisano pokojninsko in zavarovalno dobo. V drugi skupini so zavarovanci, ki svoje ali drugo ustrezno delo opravljajo le v skrajšanem delovnem času, vendar najmanj s polovico polnega delovnega časa. Takšnim delovnim invalidom se zagotovi ustrezno delo in prejema nadomestilo osebnega dohodka v višini razlike med dejansko doseženim osebnim dohodkom in zneskom osebnega dohodka, ki bi ga dobili, če bi na enakem delovnem mestu delali poln delovni čas.

V tretji skupini so zavarovanci, ki so popolnoma ali deloma nesposobni za svoje delo, sposobni pa so za drugo ustrezno delo poln delovni čas. Takšnim invalidom se zagotovi drugo ustrezno delo in če je potrebno, se poklicno usposobijo za drugo primerno delo. Ko so zaposleni, prejema nadomestilo osebnega dohodka, če je le-ta manjši kot bi bil na prejšnjem delovnem mestu. Delovnim invalidom druge in tretje skupine, ki so že dopolnili določeno starost (moški 60 in ženske 55 let), se ne zagotavlja drugo ustrezno delo in poklicna usposobitev, pač pa se jim odmeri invalidska pokojnina.



## Sedma šola iz programa

V Kranju so v soboto popoldne odprli že sedmo šolo iz programa gradnje osnovnih šol in vrtcev v občini na podlagi prispevka delovnih organizacij, občine in samopriskupne občanov. To je Posebna osnovna šola na Zlatem polju, v kateri je prostora za 200 učencev iz kranjske in tržiške občine. (Iz tržiške občine hodi v to šolo 25 učencev). Šola ima 17 učilnic za razredni in kabinetni pouk in telovadnico. Gradnja nove šole je po načrtih inž. arh. Milana Žepiča veljala 12 milijonov dinarjev. Zgradilo jo je Splošno gradbeno podjetje Projekt Kranj, opremlilo pa podjetje Slovenijales. Posebna osnovna šola je bila predzadnja iz druge faze programa gradnje šol in vrtcev v občini. V kratkem bo odprta še osma osnovna šola pri Vodovodnem stolpu. — A. Ž. — Foto: F. Perdan

## Na Trsteniku so proti

Na Trsteniku je bil v ponedeljek zvečer zbor občanov, na katerem so razpravljali o predlogu za rešitev problema nekaterih vzgojnoizobraževalnih zavodov v občini v okviru programa gradnje osnovnih šol in vrtcev. V razpravi so poudarili, da sicer razumejo probleme, s katerimi se srečuje Ekonomski šolski center, ne strinjajo pa se, da bi se zaradi tega morala spremeniti mreža osnovnih šol v občini. Menili so, da razrešitev problema Ekonomskega šolskega centra ne bi smela biti naložena le kranjski občini, marveč širši skupnosti.

Odločno so zavrnil predlog, da bi se otroci s Trstenika in okoliških naselij vozili v novo

osnovno šolo v Predoslje. Poudarili so, da so bile precejšnje težave že ob ukinutvi osnovne šole na Trsteniku, vendar so se takrat sporazumeli, da se bodo otroci vozili poslej v šolo v Kranj. Če bi zdaj spet prišlo do prešolanja, bi bila škoda velika. Ne le, da bi se otroci težko prilagodili na nove razmere, kar bi se poznalo tudi pri učenem uspehu, marveč bi bili tudi starši v precejšnji meri odrezani od šole v Predosljah. Menili so, da s Trstenika prav gotovo ne bi bile tako ugodne avtobusne zveze s Predosljami kot so sedaj s Kranjem. Skratka, nesmiselno bi bilo po mnenju občanov iskati za vsako ceno nekakšno boljše šolsko mrežo, ker se je sedanja pokazala kot zelo dobra. — A. Ž.

## Osebni prejemki višji za slabih 20 odstotkov

Poprečni osebni dohodki, ki so jih v Sloveniji izplačali decembra lani so bili za 19,6 odstotka višji kot decembra 1972 in so znašali 2515 dinarjev. Zadnje mesece je bilo opaziti v negospodarstvu povečanje mesečnih prejemkov. Decembrski osebni dohodki v gospodarstvu so znašali poprečno 2449 dinarjev in so bili za 19 odstotkov višji kot leto prej. V negospodarstvu pa so delavci decembra prejeli v plačilnih kvartalah poprečno 2883 din ali 21,5 odstotka več kot leta 1972.

## Dogovori o letošnji družbeni potrošnji

Na razširjeni seji izvršnega odbora občinske konference SZDL Tržič so obravnavali tudi gibanje družbene potrošnje v letu 1974 in novosti, ki se pripravljajo na tem področju. Občinska skupščina je na zadnji seji že sprejela odlok, po katerem se družbena potrošnja v letošnjem prvem četrtletju financira tako kot lani, njen obseg pa ne sme preseči potrošnje v enakem obdobju lani. Do 31. marca, ko ta odlok preneha veljati, mora biti uzakonjen nov način financiranja družbene oziroma splošne potrošnje, ki ne bo več odvisen od občinskega proračuna. Osnova za financiranje družbene potrošnje bodo družbeni dogovori med delovnimi organizacijami in samoupravnimi interesnimi skupnostmi; temeljna izobraževalna skupnost, temeljna kulturna skup-

nost, temeljna telesno kulturna skupnost, stanovanjska skupnost itd. Omenjeni dogovori bodo določali, koliko od bruto osebnih dohodkov bodo dajale delovne organizacije za financiranje omenjenih dejavnosti. Dogovori morajo biti podpisani do konca marca, ko preneha staro financiranje družbene potrošnje. Občinski proračun bodo v glavnem »polnili« le prispevki in davki ter podobne dajatve. Prispevki od bruto osebnih dohodkov in del ostanka dohodka pa bodo potrošeni izključno za družbeno potrošnjo oziroma potrebe interesnih samoupravnih skupnosti, ki so letos precej večje od lanskih.

Vendar je vprašljivo, če bodo bruto osebni dohodki oziroma prispevki od njih predlagano povečano družbeno potrošnjo lahko pokrili.

Lahko pričakujemo večji pritisk na bruto osebne dohodke, kar pomeni obenem tudi dodatno obremenjevanje gospodarstva. Družbeni dogovori bodo skušali potrebe in možnosti uskladiti ter jih spraviti v sprejemljive okvire. Slišati je, da se bo družbena potrošnja lahko povečala za 6 odstotkov.

Da bi olajšali sprejemanje družbenih dogovorov o financiranju družbene oziroma splošne potrošnje, so se v Tržiču dogovorili, da bodo interesne skupnosti pripravile finančne predračune in natančne programe dela. Predstavniki skupnosti naj bi na posebnem sestanku potrebe uskladili in se z enotnimi predlogi pojavili pred samoupravnimi organi delovnih organizacij.

Kakšni bodo prispevki od bruto osebnih dohodkov, namenjeni za družbeno potrošnjo, še ni znano. Predpisi v republikli še niso sprejeti, obenem pa bo potrebno dogovorjanje tudi v regiji, da bodo prispevne stopnje čim bolj enotne. V interesnih skupnostih je zato pri sestavljanju predračunov in programov še precej nejasnosti, v delovnih organizacijah pa tudi natančno še ne vedo, do kakšne stopnje bo obremenjen bruto osebni dohodek zaposlenih. — J. Košnjek

## Komunisti in volitve

Sekretarji osnovnih organizacij in stalnih aktivov ZK iz tržiške občine so na zadnjem posvetovanju sprejeli tudi delovni program občinske organizacije ZK do 10. kongresa ZKJ. V njem imajo pomembno mesto priprave na spomladanske volitve, ki ne smejo miniti brez udeležbe komunistov. Le-ti morajo sodelovati tako pri pripravah nanje kot pri evidentiranju možnih kandidatov za delegate. Evidentiranje naj ne bo omejeno zgolj na kandidate za delegate, temveč mora biti združeno z evidentiranjem kandidatov za pomembne dolžnosti v celotnem občinskem družbenem in političnem življenju. Za uresničevanje nalog na področju kadrovske politike bo skrbela kadrovska komisija pri komiteju. Celotno dejavnost organizacije ZK v predkongresnem obdobju pa bodo ocenili konec aprila na seji komiteja. Pred tem bodo podobni pregledi opravljenega dela izvedeni tudi po osnovnih organizacijah in stalnih aktivih.

Kadrovska komisija pri komiteju ZK v Tržiču si je letos zadala obsež-

ne naloge. Akcija za sprejemanje novih članov ZK je že stekla. Osnovne organizacije nekaj kandidatov že imajo in bodo do konca meseca z njimi opravljeni razgovori. Lani je bila tržiška organizacija ZK na tem področju dokaj uspešna, saj je članske izkaznice sprejelo 48 občanov, letos pa bo to število lahko preseženo. Tudi izobraževanje na novo sprejetih članov mora biti letos boljše. Med drugim pripravljajo politično šolo, ki je ne bodo obiskovali le mladi komunisti ali ljudje, ki se pripravljajo za sprejem, temveč tudi drugi družbenopolitični delavci. Nekaj komunistov nameravajo poslati na enoletno politično šolo pri CK ZKS v Ljubljani. V izobraževalnem letu, ki teče, jo obiskujejo trije Tržičani. Osnovne organizacije in stalni aktivisti so že dobili nalogo, da zbirajo predloge za občinsko politično šolo in za enoletno politično šolo v Ljubljani. Po podatkih sodeč težav ne bo, saj se je samo za občinsko politično šolo prijavilo že precej kandidatov.

J. Košnjek

## Novi poveljnik

Na predlog izvršnega sveta skupščine SR Slovenije je predsednik SFR Jugoslavije in vrhovni komandant oboroženih sil maršal Josip Broz-Tito imenoval za poveljnika glavnega štaba SR Slovenije za splošni ljudski odpor generalpodpolkovnika Rudolfa Hribernika-Svaruna. Dosedanji poveljnik štaba generalpodpolkovnik Bojan Polak-Stjenka je namreč zaradi prevzema nove dolžnosti zaprosil za razrešitev. Novi poveljnik je narodni heroj, nosilec »Spomenice 1941« in je med vojno poveljeval Prešernovi in Ljubljanski brigadi ter načeloval štabu XXXI. divizije NOV. Po vojni je bil vsa leta na odgovornih dolžnostih v JLA, med drugim dve leti republiški sekretar za narodno obrambo. — jg

## V premislek

O podaljšanju porodniških dopustov smo v zadnjih nekaj letih veliko govorili. Na eni strani smo bili priča trditvam, da smo že dovolj bogati, da bi lahko dopust po porodu podaljšati tja do enega ali celo več let. Pri tem smo se sklicevali na težave pri varstvu dojenčkov in te utemeljevali s primerjavami števil in podatkov o stroških za gradnjo jasli in izdatki, ki bi jih nujno povzročili daljši porodniški dopusti. Hkrati pa smo opozarjali, da smo pri varstvu matere in novorojenčka prav na dnu evropske lestvice. Kljub vsemu pa so razprave bile pogosto pomaknjene v stran, češ da je to del »ženskih vprašanj« in da sedaj, ko se intenzivno ukvarjamo z vprašanji stabilizacije, ni pravi čas, da bi mislili še na podaljšanje časa, ko je mati ob otroku in da tudi nimamo toliko denarja oziroma ga nismo pripravljeni dati.

Pa naj bo čas primeren ali ne, republiška skupnost otroškega varstva je v letošnji program dela vključila tudi načrt za podaljšanje porodniških dopustov. Tudi rok je določila. 1. julija naj bi predlog že stopil v veljavo. Temu načrtu je treba priznati, da upošteva naše zmogljivosti in zato tudi daje upanje, da ga bomo lahko uresničili. Ne predlaga nobenih večletnih dopustov, prav tako je opustil možnost brezplačnih dopustov, ki naj bi trajali kar leto, dve ali pa celo tri. Pri tem je republiška skupnost upoštevala dejstvo, da imajo otroke predvsem mlade družine, ki nimajo velikih dohodkov. Matere so prisiljene hoditi v službo, če hočejo zagotoviti otroku tu, kar potrebuje.

Kaj vsebuje novi predlog? Predlaga, naj bi se polni porodniški dopust podaljšal od sedanjih 100 dni na 6 mesecev. Od 6. do 8. meseca otrokove starosti pa bi mati delala polovičen delovni čas. Pri republiški izobraževalni skupnosti so že izražali, da nas bi podaljšanje veljalo slabih 33 milijonov dinarjev letno. Razliko med sedanjim proračunom in novimi izdatki bi krili s povečanjem prispevne stopnje za otroško varstvo, in sicer za 0,12 odstotka.

Predlog je sedaj pred nami. Treba se bo odločiti. Ali bomo ob stalnem naraščanju obveznosti ob novi rekli ne ali pa se bomo odločili, da bomo prispevali po 0,12 odstotka od osebnih dohodkov več za naše otroke. Če se bomo odločili tako ali drugače, vedno bomo dokazali, koliko nam je zanje. — lb

## Skupnosti otroškega varstva že do poletja?

Tudi otroško varstvo, ki smo ga do sedaj obravnavali bolj kot postransko vejo temeljne izobraževalne skupnosti, naj bi se letos zaživel v novi obliki dela in odločanja. Do konca junija naj bi po vseh občinah ustanovili temeljne skupnosti otroškega varstva. Vendar so že sedaj pripravljali odbori izrazili bojazen, da ne bi bile preveč ozko usmerjene in ne bi zajele vseh, ki kakorkoli vplivajo na varstvo ali vzgojo otrok. Zato bodo skupnosti morale zajeti poleg predstavnikov vzgojnovarstvenih ustanov in pedagogov tudi rejnike, varuške in seveda starše.

Zaradi razširjene dejavnosti bo skupnost otroškega varstva potrebovala tudi nekaj več denarja. Republiška izobraževalna skupnost je v delovnem in finančnem načrtu za letošnje predvidela, naj bi se prispevna stopnja za otroško varstvo povečala za 0,08 odstotka. Povečanje je na prvi pogled malenkostno, toda, če ga prištejemo k drugim predlogom za povečanje prispevne stopnje, ki so jih pripravile prav vse skupnosti — od kulturnih do zdravstvenih in telesnovzgojnih — prispevek ni več neznamen.

L. B.

Na četrtkovem posvetovanju sekretarjev osnovnih organizacij in stalnih aktivov ZK iz Tržiča so obravnavali tudi poročilo občinskega štaba za ustanavljanje temeljnih organizacij združenega dela, ki ga vodi Viktor Kralj. Ugotovili so, da poteka akcija brez večjih zastojev. Kar sedem delovnih organizacij se je oblikovalo še po starem in so že vpisane v sodni register, ostale delovne organizacije pa so se do začetka letošnjega leta konstituirale po novem. Razveseljivo je, da so po ustavnih načelih organizirani tudi tisti obrati v tržički občini, ki imajo sedež zunaj občine: Mercator, Kartonažna tovarna, Unis-Rog, Metalka, Zito, Kmetijsko gospodarstvo Škofja Loka itd. Prav o položaju teh obratov je bilo v preteklosti v Tržiču precej razprav. Na osnovi novih predpisov so se organizirale tudi šole, čeprav je bilo čutili na tem področju precej odlašanja. Šolski kolektivi so čakali na izid potrebnega zakona. Tako je tržička občina ena redkih, ki je imela do predpisanega roka urejena nova samoupravna razmerja v gospodarstvu in v šolstvu.

Nekaj več težav, vsaj tako meni občinski štab za ustanavljanje temeljnih organizacij združenega dela, bo na ustanovah posebnega družbenega pomena: Delavska univerza, knjižnica in lokalni radio. Predpisi zahtevajo, da morajo biti v ustanovi ali obratu, ki se želi organizirati kot samostojna organizacija združenega dela, najmanj štirje zaposleni. V primerih Delavske univerze, knjižnice in radia pa ta pogoj ni izpolnjen.

Kljub temu v Tržiču upajo, da bodo prebrodili tudi to težavo.

Štab nadalje ugotavlja, da so samoupravni sporazumi dobri tudi po vsebini in da je upoštevano bistvo ustavnih dopolnil ter delegatska razmerja. V prihodnjih dveh mesecih, ko poteče rok za oblikovanje po ustavnih dopolnilih, bo štab ocenjeval to plat samoupravnih sporazumov. Še posebej bo skrbel, da bodo v 60 dneh izdelani tudi statuti delovnih organizacij. Kdor v predpisanim roku tega pogoja ne bo izpolnil, ne bo mogel biti vpisan v register organizacij pri pristojnem gospodarskem sodišču. V tem primeru grozi postopek za likvidacijo.

Sekretarji so na četrtkovem posvetovanju menili, da bi morali s problematiko ustanavljanja temeljnih organizacij združenega dela in uresničevanjem ustavnih dopolnil še bolj seznanjati družbenopolitične delavce po tovarnah in ustanovah in ne le ljudi, ki so po strokovni plati odgovorni za to področje. V občini je bila vrsta predavanj (nekatera niso bila najbolj obiskana), precej pa jih je bilo tudi na ravni republike, ki pa so bila po mnenju udeležencev posvetovanja predraga. Cenejša in večkrat nič manj kvalitetna so predavanja, organizirana v občini. Ker so bili potrebni obrazci za vpis v sodni register prepoznani izdani in so delovne organizacije večkrat kasnile brez svoje krivde, so v Tržiču zahtevali, da je treba krivce pozvati na odgovornost.

J. Košnjek



Veletrgovina Špecerija Bled bo v petek ob 16. uri v Finžgarjevi ulici v Lescah odprla novo samopostrežno trgovino z bifejem.

## Letošnji načrti Špecerije Bled

Po nepopolnih podatkih bo Veletrgovina Špecerija Bled, kjer je zaposlenih 230 delavcev in 30 vajencev, minulo poslovno leto končala ugodno. Menijo, da bo k temu precej pripomogla dobra lanska turistična sezona. Ko so konec minulega leta uskladili samoupravno organiziranost podjetja z ustavnimi dopolnili in izvolili nov delavski svet, pa so hkrati razpravljali o načrtih za letos.

Novi delavski svet pod vodstvom Mira Prešerna je ugotovil, da je treba letošnje investicijsko dejavnost podjetja skrbno preučiti in prilagoditi razmeram, v katerih je trenutno trgovina. Le-te so manj ugodne, vsaj kar zadeva sklade, kot so bile pred leti. Delavski svet je sklenil, da bodo letos zgradili samopostrežno trgovino poleg gasilskega doma v Gorjah. V radovljški Klavnici bodo nabavili

stroje za pakirnico, obnovili bodo vozni park in več manjših trgovin. Razen tega bo Špecerija sodelovala pri projektiranju trgovsko-turističnega centra na Bledu, nadalje pri izgradnji žičnic na Vršču in pri izgradnji infrastrukturnih objektov za turizem na Bledu. O slednjem so že podpisali sporazum in se vključili v interesno skupnost.

Tako kot doslej bodo v podjetju še posebej skrbeli za izobraževanje delavcev. Trenutno imajo 30 vajencev, na srednjih in strokovnih šolah študira 15 članov kolektiva, na višjih pa 4. Razen tega bodo že v bližnji prihodnosti organizirali poseben seminar za na novo izvoljene člane samoupravnih organov, kjer se bodo le-ti seznanili z organizacijo in slovanjem podjetja.

V podjetju so že zdaj posvečali precejšnjo skrb rekreaciji in družbeni dejavnosti. Tako je sindikat lani organiziral več izletov in letovanj na morju. S temi oblikami bodo nadaljevali tudi letos in že v zimskih mesecih pripravili tudi smučarska tekmovanja. Tako kot doslej pa bodo skrbeli tudi za reševanje stanovanjskih problemov zaposlenih.

A. Zalar

## Uvoz spet večji od izvoza

Lanski december je bil dokaj ugoden za prodajo na tujem trgu, hkrati pa je prinesel tudi povečanje uvoza. Iz Jugoslavije smo izvozili za 5,05 milijarde dinarjev blaga, kar je za 24 odstotkov več kot leto prej in za 6 odstotkov več kot novembra. Iz Slovenije smo prodali prek meje lani decembra za 1,06 milijarde dinarjev, kar je za 40 odstotkov več kot decembra 1972 in za 13 odstotkov več kot novembra lani.

Decembra smo uvozili v Jugoslaviji za 8,23 milijarde dinarjev blaga, kar je kar za 47 odstotkov več kot decembra 1972 ter za 8 odstotkov več kot novembra. V Sloveniji smo decembra kupili v tujini za 1,58 milijarde dinarjev surovin in izdelkov. To je za 28 odstotkov več kot leto prej in za 8 odstotkov več kot novembra lani.

Lani smo iz Jugoslavije izvozili za 48,49 milijarde dinarjev blaga ali za 27 odstotkov več kot leta 1972. Vred-

nost lanskega uvoza pa je znašala 76,69 milijarde dinarjev in se je v primerjavi z letom prej povečala kar za 40 odstotkov. To pomeni, da znaša lanskj zunanjetrgovinski primanjkljaj Jugoslavije 28,19 milijarde dinarjev in je za 11,36 milijarde ali za 67,5 odstotka večji kot je bil leta 1972.

Iz Slovenije smo lani izvozili za 9,45 milijarde dinarjev blaga ali za 30 odstotkov več kot leta 1972. V tujini pa smo kupili za 15,69 milijarde dinarjev izdelkov, polizdelkov in surovin, kar je za 47 odstotkov več kot predlani. To pomeni, da je lanski zunanjetrgovinski primanjkljaj znašal 6,24 milijarde dinarjev in je bil kar za 79,2 odstotka večji kot leta 1972.

## Enotna veterinarska služba na Gorenjskem

Delovna skupnost Veterinarske postaje Škofja Loka se je decembra odločila, da se spoji z drugimi veterinarskimi postajami na Gorenjskem in Veterinarsko živinorejskim zavodom Kranj v enotno organizacijo združenega dela Živinorejsko veterinarski zavod Gorenjske. Na zadnji seji je k sklepu dala soglasje tudi občinska skupščina, ki je ustanoviteljica Veterinarske postaje v Škofji Loki.

Združitev gorenjskih veterinarskih postaj v enotno organizacijo so

zahtevale vse večje potrebe po krovski močni in dobro opremljeni službi, ki bo sposobna zatreči vsako kužno bolezen domačih živali in bo sposobna nadzorovati živila. Nadalje so naloge veterinarjev, da hitro pomagajo pri vseh boleznih in poškodbah živali, skrbijo za zdrav zarod in tudi čimtesneje sodelujejo z občinskimi kmetijskimi pospeševalnimi službami. Z združitvijo se bodo združila tudi sredstva in se bo lahko uvedla bolj enotna in boljše organizacija dela.

-lb

## Posebna skrb izobraževanju

Iskra Železniki vloga znatna sredstva za izobraževanje

Kolektiv Iskre iz Železnikov ima že prek 1000 članov. Po številu zaposlenih spadajo med največje delovne organizacije v občini. Lani se je na novo zaposlilo 153 delavcev, podjetje pa je zapustilo 53 ljudi. 10 jih je odšlo k vojakom, 7 pa se jih je upokojilo. Odstotek fluktuacije delavcev je nizek in znaša komaj dobre 4 odstotke. Je med najnižjimi v občini. Vse to kaže, da imajo v tovarni urejene delovne razmere, dobro organizacijo dela in kar je nedvomno tudi velikega pomena — veliko vlagajo za stanovanjsko gradnjo. Samo v zadnjih nekaj letih so s posojili ali nakupi stanovanj pomagali do strehe prek 100 članom kolektiva.

Slabša slika se pokaže, če pogledamo kadrovsko strukturo. V zadnjih nekaj letih se je podjetje zelo hitro razvijalo. Zgradili so novo tovarno in odprli nove obrate. Za redno proizvodnjo na trakovih so potrebovali predvsem nekvalificirane delavce. Niso pa se hkrati z naraščanjem zaposlenosti in večanjem proizvodnje enakovredno razvijale tudi stro-

kovne službe. Ob zaključku leta je bilo v Iskri zaposlenih 12 delavcev z visoko šolo, 6 z višjo šolo, 72 s srednjo šolo, 19 delavcev je bilo visoko kvalificiranih in 131 kvalificiranih. Drugi pa so bili brez kvalifikacije. Če to povemo v odstotkih, je imelo 0,2 odstotka zaposlenih visoko šolo, 0,6 odstotka višjo šolo in 7,2 odstotka srednjo šolo. To je precej pod republiškim povprečjem.

V Iskri se zavedajo, da bodo le z ustreznim številom strokovno izobraženih sodelavcev lahko napredovali in sledili sodobnim dosežkom tehnike, zato vlagajo velika sredstva za izobraževanje delavcev, kakor tudi za štipendiranje dijakov in študentov. Ob delu izredno študira 56 zaposlenih, in sicer 3 na visokih šolah, 15 na višjih šolah, 24 na srednjih in 14 na poklicnih. Stipendije Iskre iz Železnikov pa prejema 55 dijakov in študentov. 11 študentov so podelili za študij na visokih šolah, 22 za študij na srednjih šolah in prav toliko učencem v gospodarstvu.

L. B.

## Meso in mleko pod isto streho

Kmetijsko gospodarstvo Škofja Loka se je združilo z Ljubljanskimi mlekarnami

Vse bolj ostri pogoji gospodarjenja, konkurenca na trgu in ustvarjanje možnosti za hitrejši razvoj zahtevajo vse večje združevanje proizvodnje po panogah. Pred nekaj meseci smo bili priča pripravam na združitev selškega giganta Alplesa s Slovenijalesom, ob novem letu pa sta si segla v roke Kmetijsko gospodarstvo Škofja Loka in Ljubljanske mlekarnice. V okviru novega podjetja ima 400-članski škofjelški kolektiv skupaj s tržičkim dve temeljni organizaciji združenega dela. V eno so se združili delavci v klavnici in predelovalnici mesa, v drugo pa kmetijsko posestvo v predelovalnici močnih krmil.

Za povezavo z Ljubljanskimi mlekarnami so se pri Kmetijskem gospodarstvu odločili, ker si obetajo na ta način večje možnosti za razvoj. Predvsem nameravajo po-

speševati bolj načrten razvoj družbene kmetijske proizvodnje na svojem področju. Več bodo vlagali v živinorejo in tako vzredili več pitane živine za zakol. Pospeševali bodo tudi proizvodnjo mleka.

Za uspešno rast živinorejske proizvodnje so velikega pomena tudi zadostna močna krmila. Kmetijsko gospodarstvo ima na Trati mešanico močnih krmil, vendar je zastarela in tudi zmogljivosti so premajhne, da bi lahko zadostili potrebam. Zato so se že ob združitvi delavci nove organizacije združenega dela odločili za skupno naložbo. V Škofji Loki bodo zgradili novo tovarno močnih krmil. Kasneje nameravajo zgraditi tudi farmo za rejo prašičev.

Združitev bo prinesla tudi druge koristi. Obetajo si jih predvsem v prodaji.

L. B.

## Zastoj pri naložbah

Manjše naložbe v gospodarstvo, ki se pojavljajo v Tržiču, lahko že v bližnji prihodnosti ohromijo obetavno gospodarsko rast v preteklih letih — Naloge pri urejevanju cest, telefonskega omrežja in kanalizacije

Lanski gospodarski rezultati tržičke občine so ugodnejši od rezultatov v preteklih letih. Družbeni proizvod se je povečal za 26 odstotkov, podjetniška akumulacija za 31 odstotkov, osebni dohodki pa so bili lani višji za 23 odstotkov in so se skoraj izenačili z osebni dohodki v republiku. Za 16 odstotkov se je povečal tudi izvoz, lani pa je bila boljša tudi likvidnost tržičkega gospodarstva. Če upoštevamo, da se je zaposlenost le malenkostno povečala, je bil dosežen precejšen napredek tudi pri produktivnosti. V skladu z njeno rastjo so naraščali osebni dohodki, kar je v skladu s prizadevanji gospodarstva v tržički občini in s programi, ki so bili sprejeti v začetku leta. Takšni, lahko bi dejali nadpovprečni gospodarski rezultati, so rezultat pretekle zelo intenzivne in pravilne investicijske politike. Gospodarska moč se je predvsem zaradi tega krepila in povečevala so se proizvodne zmogljivosti. Zato ima lahko zmanjšana investicijska dejavnost, s katero se sedaj srečuje tržičko gospodarstvo, lahko že v bližnji prihodnosti neugodne posledice.

Gospodarski rezultati in dosežki na drugih področjih vlivajo Tržičanom letos precejšnjo mero optimizma, čeprav takoj gospodarjenja ne bodo milejši od lanskih. Predvsem je treba računati na energetske krize, na pomanjkanje in podražitve surovin itd. Po mnenju predsednika skupščine občine Tržič bo zato poli-

tika prihodnjega družbenoekonomskega razvoja usmerjena predvsem v krepitvi samoupravljanja, poživitev gospodarske rasti, ustreznih delovnih rezultatov dela, povečani investicijski dejavnosti, boljši kadrovski politiki in sestavi ter zmanjšanju socialnih razlik. Nadalje bodo tržički prizadevanja usmerjena k oblikovanju novega sistema financiranja družbenih dejavnosti, ohranitvi in dajanju rasti stanovanjske gradnje, blokhi, ustreznemu financiranju splošne potrošnje ter uresničevanju programa negospodarskih investicij, ki omogočajo hitrejšo rast družbenega standarda zaposlenih.

Predvsem na področju, ki ga omenjamo kot zadnjega, je precej nerazrešenih vprašanj. Čeprav bosta letošnje novo prostorsko urejanje in urbanistično planiranje pokazala najosnovnejše rešitve, bodo ostale možnosti za odstranitev teh problemov z dnevnega reda vseeno manjši od potreb, ki vladajo na tem področju.

V mislih imamo dokončno ureditev cestnega omrežja v tržički občini, predvsem cesto vpadnico na cesto »pod gorami«, problem telefonskega omrežja in izgradnjo takšnega sistema kanalizacije, ki bi ustrezal vedno večjim zahtevam za ohranitvi zdravega človekovega okolja. Tržičani prav tako pričakujejo, da bo letos zgrajena nova avtobusna postaja ter začete priprave na gradnjo hotela in drugih spremljajočih objektov.

J. Košnjek

## Prodaja na kredit narašča

V Mercatorjevih poslovalnicah v tržički občini so dosegli lani v primerjavi z letom 1972 za 17 odstotkov večji promet, primerjava samo decembrskega prometa pa kaže, da je bil lanski promet za 19 odstotkov večji od decembrskega prometa leta 1972. Takšno povečanje gre predvsem na račun trgovine z živili. Vendar ti podatki ne pomenijo, da so prodali za toliko več blaga. Povečanje prometa gre predvsem na račun višjih cen, ki so lani dosegle marsikje tudi 20 odstotkov.

Prodaja tekstila se je zmanjšala. Ta dobrina, marsikje velja za kazalec rasti ali padanja družbenega standarda, je šla lani v promet približno tako kot leta 1971! Izjemno dobro je šla v promet oprema. Mercatorjeva TOZD Preskrba Tržič jo je prodala lani za 36 odstotkov več kot leta 1972. Precej jo je bilo kupljene na kredit. Tovrstna prodaja se je prav na račun dobrin trajnejše vrednosti povečala za 5 milijonov starih dinarjev. Pri Preskrbi ugotavljajo, da običajni decembrski popust ni dal večjih rezultatov. -jk

# Tudi škofjeloško šolstvo pesti pomanjkanje učiteljev

Šolstvo je v škofjeloški občini v zadnjih nekaj letih naredilo velik korak naprej. Predvsem so se izboljšale delovne razmere. Zgrajeni sta bili novi šoli v Gorenji vasi in v Škofji Loki, obnovljena je bila žirovska šola in zgrajena telovadnica pri osnovni šoli v Železnikih. V nove prostore se je preselila tudi posebna osrednja šola. Učenci od petega do osmega razreda se sedaj lahko vsi šolajo na centralnih šolah, ki imajo veliko boljše možnosti. S tem so izenačeni pogoji učenja za vse učence in vsem je dana možnost, da se vpišejo v srednje šole.

Nasprotno splošnemu razvoju pa pouk na podružničnih šolah nazaduje. Veča se število kombiniranih oddelkov. Primanjkuje učiteljev, pa tudi otrok je premalo, da bi lahko organizirali pouk za vsak razred posebej. Vrzeli skušajo zapolniti z vpisanim vsako drugo leto in z nameščanjem študentov ter absolventov pedagoške akademije. Vse to seveda slabo vpliva na pouk in učni uspeh. Zato skušajo, kjer se le da, tudi učence nižjih razredov preselovati na centralno šolo. Lani so ukinili podružnično šolo na Trebiji in otroke preselovali v Gorenjo vas.



To je le ena plat težav škofjeloškega šolstva. Več o vzgojnem procesu, nerešenih vprašanjih in uspehu je povedala predsednica TIS Mara Jelovšek.

»Ze v začetku smo omenili, da so se razmere občutno izboljšale. Vsega gotovo še ne pomenijo le novi prostori. Potrebna so tudi sodobna učila.«

»Lani so vse centralne šole kupile grafokaze za opremo učilnic za kabinetni pouk in učilnic razrednega pouka. Šola v Gorenji vasi in šola Cvetko Golar na Trati pa sta dobili tudi več avdiovizualnih pripomočkov, ki bodo nedvomno pripomogli k bolj intenzivnemu delu. V Žireh so šolarji lani dobili akvarij za pouk biologije in smučarsko vlečnico, ki jim bo rabila pri pouku telesne vzgoje v zimskem času. Vse šole so seveda dopolnjevale in obnavljale učne pripomočke.«

»Kako je s prehrano šolarjev?«  
»Malico za učence so pripravljali na vseh centralnih šolah in večini podružničnih šol. Le učenci na podružničnih šolah Bukovščica in Lenart nad Lušo se v šoli niso hranili. V Gorenji vasi, Škofji Loki in v Železnikih pa so za učence kuhali tudi kosila. V šoli so kosili učenci, ki so bili v varstvu ali pa so se udeleževali dopolnilnega pouka v popoldanskih urah. Skupno je šolsko malico prejelo 98 odstotkov učencev. S to številko smo lahko kar zadovoljni, nikakor pa ne moremo biti zadovoljni s hranilno vrednostjo obrokov. Le-ti vsebujejo vse premalo vitaminov, beljakovin in mineralnih snovi.«

»Redna prehrana v šoli je še toliko bolj pomembna, ker se veliko učencev v šolo vozi. Kako so organizirani prevozi?«

»Organizacija šolske mreže v občini je dala dokaj široke šolske okolišče. Kar tretjina učencev se v šolo vozi, nekateri pa še vedno pešajo. Največ učencev vozačev je na centralni šoli v Gorenji vasi. K pouku se jih vozi več kot tri četrtine. Le nekoliko na boljšem so v Železnikih. S tem, da smo otroke s podružničnih šol preselovali na centralne, smo naredili le prvi korak pri izboljšanju kvalitete pouka. Treba se bo še truditi, da bomo vzgojno-izobraževalni proces organizirali tako, da se bodo učenci vozači šolali v enakih pogojih kot tisti šolarji, ki so doma v kraju šolanja. Prevozi v Poljanski dolini so namreč še vedno urejeni na račun kršenja predmetnika v nekaterih razredih. Tudi prevozi v zgornjem delu Selske doline niso dobro urejeni, saj učenci prihajajo domov šele pozno popoldne. Večina učencev vozačev ne more obiskovati dopolnilnega pouka, in to se seveda pozna pri učnem uspehu. Prikrajšani so tudi za sodelovanje v izvenšolskih dejavnostih.«

»Nizki osebni prejemki niso stimulatívni in zato učiteljev vse bolj primanjkuje. Kako je v vaši občini?«

»Pomanjkanje učiteljev krepko občutimo tudi v naši občini. Pomagamo si s pogodbenimi namestitvami (od 189 učiteljev jih je lani delalo za določen čas kar 21, s tremi pa je bilo sklenjeno civilno pravno delovno razmerje), učenjem prek šolske obveznosti in z nameščanjem absolventov. Vse to pa še ni dovolj in sta dve učiteljski mesti letos ostali nezasedeni. Eno v Davči in eno v Železnikih. Nekoliko boljše kot na razredni, je na predmetni stopnji. Tu je pouk strokovno bolj zaseden kot v preteklih letih. To je nedvomno posledica načrtno študijske politike in velike podpore učiteljem, ki se odločajo za izredni študij.

Pri osebnih dohodkih pa smo v tekočem šolskem letu naredili korak naprej. Dohodek smo uspeli uskladiti s samoupravnim sporazumom. Vendar mora za ta višji dohodek učitelj poleg rednega dela prevzeti tudi nekaj obveznosti pri svobodnih dejavnostih učencev.«

»Podaljšano bivanje učencev je bilo do nedavna v škofjeloški občini še v povojih. Letos pa gre na bolje.«

»Za slabo organizirano podaljšano bivanje otrok v šoli je bila v preteklih letih kriva predvsem prostorska stiska. V šoli Petra Kavčiča so lahko več oddelkov organizirali šele letos, ko so se višji razredi preselili v novo stavbo. Zanimanja za varstvo je v Škofji Loki zelo veliko, tako da vsem niti ustreži niso mogli. V Železnikih deluje en varstveni odderek. V njem so predvsem učenci, ki se teže učijo. Šola Cvetka Golarja je sodelovanju z vrstcem, ki deluje pri šoli. Res podaljšano bivanje še ni doseglo takšne množičnosti kot v kranjski občini, vendar so začetni koraki narejeni in tudi prvi uspehi so že tu. Učni uspeh učencev, ki so bili preteklo šolsko leto v varstvu, se je občutno popravil.«

»Pa smo pri najvažnejšem. Pri učnem uspehu. Kakšni so rezultati?«

»Ob koncu lanskega šolskega leta je obiskovalo osnovne šole v občini 4412 učencev. V višji razred jih je napredovalo 4270. Se pravi, da je bilo uspešnih 96,78 odstotka učencev. Najboljši učni uspeh so dosegli na osnovni šoli Petra Kavčiča v Škofji Loki, sledi ji šola Železniki, na tretjem mestu je šola Cvetka Golarja Škofja Loka, potem žirovska šola in na zadnjem mestu je šola Ivana Tavčarja v Gorenji vasi, kjer je bilo uspešnih 94,25 odstotka učencev. Na posebni osnovni šoli je napredovalo v višji razred 97,11 odstotka učencev.«

L. Bogataj

Komisija za medsebojna razmerja delavcev v

Gorenjskem muzeju v Kranju

razpisuje prosto delovno mesto:

ravnatelja muzeja

Pogoji:

visoka strokovna izobrazba s področja muzejske dejavnosti, 5 let delovnih izkušenj, organizacijske sposobnosti ter družbenopolitične in moralne kvalitete. Kandidati naj pošljejo prošnje z ustreznimi dokazili Komisiji za medsebojna razmerja delavcev v Gorenjskem muzeju v Kranju. Tavčarjeva 43 najkasneje 14 dni po objavi oziroma do zasedbe delovnega mesta.

## Muzejsko društvo Škofja Loka širi svoje članstvo

Muzejsko društvo Škofja Loka, ena najbolj aktivnih kulturnih ustanov v občini, ki je lani, ob tisočletnici ozemlja, založilo celo vrsto knjig, posvečenih zanimivostim in posebnostim loškega območja, in ki že vrsto let izdaja zbornik Loški razgledi (zadnji so izšli pred nekaj dnevi), nenehno širi krog svojih članov. Zdaj jih je že okrog 800, vendar se pojavljajo vedno novi kandidati. Kaže, da pripadnost MD postaja nekakšen simboličen izraz navezanosti na Škofjo Loko. Zlasti so zanimive ugotovitve o starostni strukturi dru-

štva; delež mlajših, po vojni rojenih občanov namreč počasi, a zanesljivo raste, kar je pravzaprav presenetljivo. Manj razveseljivi pa so podatki o tem, s kolikimi osebami je v Muzejskem društvu zastopana posamezna delovna organizacija oziroma kolektiv. Medtem ko je, recimo, vanj včlanjenih kar 84 odstotkov zaposlenih v organih občinske skupščine, so pedagogi, torej učitelji in profesorji, od katerih običajno pričakujemo živahno sodelovanje v kulturniških prizadevanjih določene regije, zelo redki pojav. (-ig)

## Koncert Sabire Hajdarevič, Blagoja Orozoviča in Marjana Lipovška

Na koncertu, ki je bil v sredo, 9. januarja, sta nastopila Blagoje Orozovič in Sabira Hajdarevič, ki poučujeta na glasbeni šoli v Kranju. Mezzosopranistka Hajdarevičeva si je izbrala za ta nastop španske pesmi v predelavi Montesalvatjeja. Podala je izbor šestih pesmi iz zbirke Canciones para ninos, ki smo jih v Kranju prvič slišali. Komponist je vzel za osnovo stare španske kancone in jim dal novo obliko in harmonijo. Obdržal je španski duh in temperament. Pesmi učinkujejo zelo moderno zlasti v harmonskem pogledu. Pevka je pela v španščini in s tem malce odprla vpogled v špansko umetno glasbo, ki ji je osnova folklor. Klavirski part je pisan izvrstno; je prava poslastica za pianista. Skoda, da pianino, ki je bil ta večer celo pokvarjen, ne ustreza koncertni dejavnosti in tako pianist Marjan Lipovšek ni mogel docela predstaviti svojih izvrstnih pianističnih sposobnosti.

Klarinetist Orozovič je najprej zaigral Webrov Concertino za klarinet, op. 26. To delo sodi v železni repertoar vsakega koncertanta, saj v njem lahko pokaže mnogo tehnične znanja in izkoristi vse barve

instrumenta. Skladba je prijetno izzvenela, koncertant se je na koncert resno pripravil. Kot drugo točko sporeda smo slišali Cahusacove Varijacije na arijo iz pokrajine d'oc. Čeprav je skladatelj sodobnik, je kompozicija pisana skoraj standardno, ima pa zelo lep uvod za solo klarinet. Podoben vtis je zapustila zadnja kompozicija H. Rabauda. Solo za konkurz op. 10 je skladba, ki je bila napisana za tekmovanje klarinetistov v Parizu. Izkorišča vse klarinetove registre in tehnične prijeme, učinkuje prijetno in je lepo zaključila koncert, ki je bil toplo sprejet in dobro obiskan.

L. Kunst-Dolgan

## Tisočletnica na fotografijah

Društvo "kovnih oblikovalcev Slovenije in Loški muzej Škofja Loka pripravljata razstavo fotografij na temo »Škofja Loka ob 1000-letnici«. Posvečena je letošnjemu prazniku komune, odprli pa jo bodo v petek, 18. januarja ob 17. uri v grajski galeriji.

## Knjiga je bolj doma na kmetih

Kolektiv Prešernove družbe se trudi najti pot do najmočnejše skupine bralcev — do delavcev

Kmetje berejo več in pogosteje kot delavci; med njimi je precej več ljubiteljev kvalitetnih knjig kakor med ljudmi drugih poklicev, zlasti med industrijskim proletariatom. To sta samo dve od številnih zanimivih ugotovitev, ki so nam jih na nedavni novinarski konferenci v ljubljanskem Klubu poslancev posredovali predstavniki Prešernove družbe, ene najuglednejših slovenskih založniških hiš. Vodstvo ustanove — predseduje mu profesor Boris Zihertl — se je najdlje pomudilo pri letošnji redni zbirki, o kateri smo v Glasu že podrobno pisali, ter pri načrtih za prihodnost.

Ni naključje, da prej omenjena zbirka šestih del stane le 55 dinarjev, torej manj kot so običajne malo-prodajne cene enega samega izvoda vsebinsko in kvantitativno podobnih zvezkov. Po zaslugi različnih podpornikov, predvsem Kulturne skupnosti SRS, je dostopna najširšim slojem občanov, tudi onim z razmeroma skromnimi družinskimi proračuni. Prav slednje pa predstavlja učinkovito orodje v rokah uredniškega odbora, ki želi pritegniti nove naročnike in se bolj približati delovnim ljudem. Rad bi zvišal naklade in spremenil neugodno strukturo bralcev, razvidno iz uvodoma zapisanega dejstva, da so kmetje bolj naklonjeni dobri literaturi kakor državljani, zaposleni v tovarnah, ob strojih, na gradbiščih...

Naslednja pomembna pridobitev, ki naj bi odgovornim pomagala uredniški zastavljeni cilje ter družbo rešiti »capljanja na mestu« (čeprav je krog prijateljev PD v preteklosti dosegel cel splošno število 60.000, zdaj že nekaj let stagnira in ne presega 25.000 naslovnikov), so aktivni zaupniki oziroma poverjeniki v posameznih občinah. Le-ti obiskujejo kolektive ter njihove člane neposredno seznanjajo z bogato bero povesti, romanov, praktičnih priročnikov in poljudno-znanstvenih beril, kakršnih drugi založniki ponavadi ne tiskajo. Zaupniki svoj posel opravljajo brezplačno. Sploh moramo poudariti, da je volonterstvo osrednja značilnost prešernovcev.

Tretji pomemben element »osvajanja« javnosti je skrbno pretehtana repertoarna politika oziroma izbor čtiv, ki v sebi združujejo značilnosti kakovostnih, a hkrati popularnih tekstov, konkurenčnih škodljivemu šundu in stripom, in ki so razumna kombinacija domačih in tujih avtorjev. Urednik redne zbirke Miško Kranjec, urednica priljubljene Ljudske knjige Mira Mihelič in urednik revije Obzornik Tone Fajfar opozarjajo, da je tem zahtevam prirojen tudi program za leto 1974. Koledar '75 bo v pretežni meri posvečen 30-letnici osvoboditve. Kar zadeva beletristiko, sta v seznam uvrščena izvirni roman Janeza Svajncerja Ko človek zori ter povest Ugaslo ognjišče, ki prihaja izpod peresa Toneta Svetine. Lepo ju obetajo dopolniti

Spomini na Lenina, v katerih Nadežda Konstantinova Krupskaja, soproga Vladimira Iljiča, zelo pronicljivo in osebno prizadeto prikaže lik velikega misleca in očeta oktorske revolucije. Nič manjše pozornosti ne zasluži skupek najzlahotnejših slovenskih narodnih pesmi, združenih v knjigi Mlada Breda. Marsikdo pa bo vesel poučnega priročnika dr. Franciška Smerduja Rastline in naše zdravje, saj v sodobni medicini zdravlilnim zeliščem ugled skokoma raste.

Šest napovedanih prevodov v kolekciji Ljudske knjige 74 odraža stremljenje po uravnoteženem poseganju v rusko, francosko, nemško, angleško in ameriško književnost; vsako zastopa eden od velikih sedanjih ali prejšnjih generacij piscev. Kdor daje prednost klasičnim, bo našel zadoščenje ob Gogoljevih Zgodbah s pristave in Balzacovi Vojvodini de Langeais, medtem ko pristajem modernih pripovednikov PD ponuja Greenovo Potovanje z mojo teto, Herlihyjevega Polnočnega kavboja (ki je bil predloga sijajnemu istoimenskemu filmu), C. Wolfowe Premišljanje o Christu T. ter napeto Avelinovo kriminalko Mačje oko.

I. Guzelj

## Prešernovo gledališče gostuje v Trziču

Program gostovanj tujih gledaliških hiš v Trziču poteka brez zastojev. V dvorani Cankarjevega doma je v letošnji sezoni že dvakrat gostovalo Mestno gledališče iz Ljubljane. V petek, 18. januarja, bo v Trziču gostovalo Prešernovo gledališče iz Kranja s Povšetovo dramatisacijo romana Toneta Svetine Ukana. Predstavi bosta ob 17. in 20. uri.

Zveza kulturno-prosvetnih organizacij občine Trzič se že dogovarja o gostovanju Slovenskega tržaškega gledališča iz Trsta. Tržačani naj bi se 10. februarja predstavili s Kaplanom Martinom Cedermacem. Marca bodo na odru v Cankarjevem domu spet nastopili domači igralci, ki se že pripravljajo na uprizoritev veseligrice Cvetje hvaležno odklanjamo. Aprila naj bi bila gostovanja tujih gledališč v Trziču končana. Igralci Mestnega gledališča iz Ljubljane bodo zaigrali Raztrganca Mateja Bora in s tem prispevali tudi k praznovanju 27. aprila in 1. maja.

-jk

## Odslej članstvo v knjižnicah

Na zadnji seji delovne skupnosti matične knjižnice A. T. Linhart v Radovljici, ki so se je udeležili tudi knjižničarji iz vseh krajevnih knjižnic v občini, so sprejeli nov poslovnik o dejavnosti. Odslej bodo bralci namesto vsakokratnega plačevanja izposojenih knjig lahko enkrat na leto plačali članarino in si potem čez leto sposodili neomejeno število knjig. Članarina znaša za odrasle v knjižnicah na Bledu, v Lescah in v Radovljici 30 dinarjev, v vseh drugih krajevnih knjižnicah pa 20 dinarjev. Članarina za učence je 5 dinarjev. Celoletno naročnino je moč plačati v dveh obrokih. Se naprej pa bodo bralci, ki ne bodo želeli postati člani knjižnice, izposojali knjige po isti ceni kot doslej.

V matični knjižnici bodo v kratkem ustanovili tudi nov odderek vojno-poljudne in vojaško-strokovne literature. Po teh knjigah naj bi segali predvsem rezervni vojaški starešine in seveda tisti občani, ki se zanimajo za vojaško tematiko. Pogoji za izposojanje teh knjig bodo enaki kot za druge knjige.

JR

## Koncert orkestra RTV in ansambla »da camera«

V Kranju bo v petek, 18. januarja, ob 11.30 v dvorani kina Center koncert simfoničnega orkestra Radio-Televizija Ljubljana. Pod vodstvom dirigenta Sama Hubada do orkester izvajal dela Gioacchina Rossinija; Tatinska sraka, Carla Maria von Webra; Concertino za klarinet — solist Alojz Zupan — in Ludwiga van Beethovna; I. somfonijo v c-duru, op. 21.

Ker je koncert simfoničnega orkestra RTV Ljubljana predvsem namenjen šolski mladini, je ob času, ki

je za šolsko mladino najbolj primeren. Drugim ljubiteljem simfonične glasbe so vstopnice na voljo v predprodaji na Glasbeni šoli.

Ob 18. uri bo ob otvoritvi razstave slik koroškega slikarja Gustava Januša v galeriji Prešernove hiše izvajal koncertni program ansambl »da camera«, v katerem igrajo: Jože Pogacnik; flavta, Božo Mihelčič; violina, Mile Kosi; viola in Edi Majaron; violončelo. Koncert prireja Koncertna poslovalnica Kranj.

-ar

# Upokojeenci brez pokojnin

Včasih bi bilo najbolje, da bi človek po 40 letih dela takoj odšel na pokopališče

Bilo je pred 29. novembrom lani, ko so v večini delovnih organizacij tako ali drugače proslavili 30-letnico rojstva nove republike. Ponekod so na slovesnost povabili tudi nekdanje — upokojene člane kolektiva, jih pogostili in obdarili.

Razpoložena, nasmejana, zdravega videza je prišla ta dan v podjetje tudi Marija. Dobro tri mesece pred tem je šla v pokoj. Nekdanja vsakodnevna vez med njo in ostalimi člani se še ni razrahljala. Vsak posebej ji je stisnil roko, jo poprašal po zdravju, po počutju, zdaj ko je v pokoji, in pogovor je hitro stekel o delu, življenju, dogodkih pred letom in več, ko so bili še vsi skupaj. Marija je bila srečna; saj je bila spet z vsemi, ki jih je prej vsak dan

srečevala, se družno z njimi ubadala s takšnimi in drugačnimi problemi in tako kot sleherni član po svojih močeh prispevala za razvoj podjetja in za lepši jutri.

»Kako kaj shajaš s pokojnino?« jo je nekdo nagovoril.

»Trenutno bolj težko, ker je še nisem dobila. Na srečo sem ob odhodu dobila tri poprečne mesečne plače, tako kot vsakomur pripada po pravilniku. In vsa sreča, da sem poročena in da mož zasluži. Drugače ne vem, kako bi šlo. No in tehle nekaj tisočakov, ki smo jih danes dobili vsi upokojeenci ob prazniku, mi bo tudi zelo prav prišlo.«

Tako mlajši kot nekateri starejši sobesedniki niso mogli razumeti, da po dobrih treh mesecih, ko greš v pokoj, še vedno ne dobiš prve pokojnine. Normalno bi bilo, da si prejšnji mesec dobil še plačo, naslednji mesec pa da dobiš pokojnino. Tiste tri mesečne plače, ki jih dobiš ob odhodu iz podjetja, najbrž ne bi smele biti za to, da se boš lahko preživel do prve pokojnine, marveč nekakšen delež za delo in trud, ki si ga vlagal desetletja.

»Tudi jaz sem tako mislila, dokler se nisem začela pripravljati na odhod. Pa so me drugi pravočasno seznanili z izkušnjami in mi svetovali, naj shranim vsak dinar za tiste suhe mesece po odhodu v pokoj... Res je zelo mučno, da se moraš po toliko in toliko letih, ko si vsak mesec dobil osebni dohodek, nenadoma spet navaditi, da boš nekaj mesecev brez. Včasih si mislim: 'Trideset let in več sem delala in življenje ni bilo ravno radodarno z

mano. Veselila sem se upokojitve, ko se bom lahko oddahnila. Veselila občutka, da bom zaživela v miru. Pa ni tako. Človek se mora po toliko letih različnih življenjskih preizkušanj, ko stopi v pokoj, srečati s še eno, za marsikoga zelo težko.«

Sicer pa vse mine in bo tudi to.«

Pred dnevi sem Marijo spet srečal. Zdaj je že dobre štiri mesece, odkar je šla v pokoj, vendar prve pokojnine še vedno ni dobila.

## OBČUTEK: »NEKAJ BIROKRATSKEGA JE ZA VSEM SKUPAJ«

Marija ta hip ni edini primer upokojenca brez pokojnine. V Skofji Loki sem srečal Ivana. Njemu je prenehalo delovno razmerje v podjetju v začetku avgusta lani. Tudi on pred dnevi še ni dobil prve pokojnine. Rade volje mi je razložil celoten postopek in prizadevanje upokojenca, da bi čimprej dobil prvo zasluženo pokojnino.

»Ne morem trditi, vendar človek dobi občutek, da je nekaj birokratskega za vsem skupaj. Prvo pravilo slehernega zavarovanca, ki bo šel v pokoj, je, da pravočasno uredi vse potrebno glede delovne dobe (redno delovno razmerje, posebna doba, internacija, sodelovanje v NOB in podobno). Jaz sem začel te stvari urediti tri leta prej in sem na dan odhoda iz podjetja imel vse urejeno oziroma mi ni bilo treba več iskati nobenih dodatnih pojasnil ali dokumentov.«

»Zakaj oziroma kje se potem zatakne?«

»Ko zavarovanec doseže soglasje na zavodu, se začne postopek. Ta, se mi zdi, poteka včasih zelo počasi. Do prve enomesečne zamude pride včasih že v podjetju. Če je izplačilni dan recimo sredi meseca (in v mojem primeru je bilo tako), v pokoj pa greš 10. v mesecu, potem dobiš 15. plačo, naslednji mesec 15. pa osebni dohodek za preostalih 10 dni v prejšnjem mesecu. In šele po zadnjem izplačilu dohodka podjetje obvesti zavod za socialno zavarovanje, da si šel v pokoj. Več kot mesec dni je tako naokrog.«

Dobro mesec po odhodu iz podjetja sem se septembra oglašil na socialnem zavarovanju, kjer smo takoj uskladili vse podatke. Povedali so mi, da bom čez kakšen mesec, če bo vse posreči, že dobil odločbo. In res sem jo dobil. Vendar sta tako minila že dva meseca od mojega odhoda iz podjetja.«

»In zakaj so na socialnem zavarovanju potrebovali en mesec?«

»Ne vem. Ne poznam njihovega načina dela, vendar je menda to zelo kratek rok. Kratek najbrž za službo, ne pa za tistega, ki čaka na pokojnino.«

Vendar kopijo moje odločbe morajo potem dobiti še direkcija za izplačevanje pokojnin v Ljubljani, področni zdravstveni dom in podjetje. Vsi ti so dobili kopije šele nekako 14 dni po tem, ko sem jo dobil jaz. Zakaj tako pozno, mi ni jasno. Teden dni za tem, ko sem dobil odločbo, sem zvedel od referenta v Ljubljani, da je on še nima. Takoj sem posredoval na kranjskem zavodu, kjer so mi povedali, da imajo veliko dela in da bodo kopijo takoj poslali v Ljubljano. Pa grem čez teden dni spet v Ljubljano in zvem na direkco, da referent še vedno nima moje kopije. O, iz Kranja je prišla, samo na vložišču je. Z vložišča do referenta (vse skupaj pa je menda v isti stavbi!) pa traja dostava kopije od 3 do 14 dni, so mi povedali. Takrat sem se razjel in rekli, da se bom obrnil na 'poznane' in da jim bom povedal, kakšen odnos je to. Bil sem namreč že tretji mesec brez pokojnine. Potem so mi obljubili, da bodo vse skupaj pokrenili. Jaz pa sem vseeno dobil občutek, da se tisti referent ne razume najbolje s 'frajlo' na vložišču in da zato toliko časa 'romajo' kopije odločb do njega.

»Kdaj pa ste potem pričakovali prvo pokojnino?«

»Konec novembra sem zvedel, da je referent dobil mojo kopijo. Vendar gre ta odločba nato še v določeno preverjanje, nakar odpošljejo banki nalog za izplačilo pokojnine. Menda pa mora biti nalog v banki najmanj 10 dni pred izplačilom pokojnin, torej okrog 20. v mesecu za naslednji mesec. Povedali so mi, da lahko pričakujem prvo izplačilo pokojnine sredi decembra. Dobro štiri mesece po tem, ko sem zapustil podjetje. Pravijo, da je to zelo hitro, čeprav sem imel pri odhodu iz podjetja glede delovne dobe vse urejeno.«

No, kot rečeno, Ivan sredi decembra ni dobil obljubljenih prve pokojnine. Tudi pred dnevi, ko je minil že peti mesec, je še ni imel.

Poznam nekoga, ki pred odhodom v pokoj ni ničesar pokrenil glede svoje delovne dobe. Menil je, da bodo to pristojne službe že same uredile. Res so uredile, vendar pokojnino je možakar dobil šele po 21 mesecih. In do takrat? Je pač živel kot vedel in znal. Marsikaj je v našem pokojninskem in socialno-zdravstvenem sistemu veliko bolje urejeno kot drugje. Toda med šibkimi točkami je nedvomno obdobje od odhoda v pokoj pa do dne, ko zavarovanec dobi prvo izplačilo pokojnine. Računati mora s tem, da bo 4 do 6 mesecev moral živeti od prihrankov ali kako drugače. (2) Kako drugače, ne vem. Ivan mi je rekel: »Veš, pridejo težki trenutki, ko se ti zazdi, da bi bilo najbolje, da bi po 40 letih dela takoj odšel v zaslužni pokoj na pokopališče.«

A. Zalar

## Zakaj pa ne v vojaško šolo?

Tudi Ljubljana bo dobila vojaško gimnazijo — Velika izbira poklicev — Številne ugodnosti za dijake in gojence

Le še dober mesec (15. februar) je do izteka razpisa Zveznega sekretariata za narodno obrambo za sprejem v vojaške gimnazije in srednje vojaške šole za leto 1974. Ker smo o stipendijah in številnih drugih ugodnostih, ki jih slušatelji teh šol uživajo, pisali že v eni od oktobrskih števil, bomo tokrat raje spregovorili o posameznih šolah, na katerih se bodo fantje lahko usposobili za vojaški poklic, in o nekaterih pogojih, ki se v razpisu zahtevajo od kandidatov. Takoj je treba povedati, da med slovenskimi mladeniči ni čutiti ravno pretiranega zanimanja in navdušenja za vpis na tovrstne šole. Za to je najbrž delno krivo slabo poznavanje samih poklicev, do katerih se lahko pride z obiskovanjem teh »hramov učenosti«, po drugi strani pa tudi naravnost »smešni« zadržki.

Bodoči »strategi«, ki bi želeli obiskovati gimnazijo, se trenutno lahko odločajo med **letalsko gimnazijo »Maršal Tito«** v Mostarju ter **vojaškimi gimnazijami »Bratstvo in enotnost«** v Beogradu, **»Ivo Lola Ribar«** v Zagrebu, že prihodnje jesen pa bo prve dijake sprejela tudi gimnazija **»Franc Rozman-Stane«** v Ljubljani, ki je sicer formalno že ustanovljena, oddelek pa je trenutno v sklopu mošćanske gimnazije. Vse vojaške gimnazije so prirodoslovno-matematične smeri, dijaki, ki jo uspešno končajo, imajo odprto pot na visoke vojaške šole — vojaške akademije. Gojenci gimnazij v Beogradu, Zagrebu in Ljubljani imajo možnost študija na vojaških akademijah kopenske vojske, dijaki mostarske gimnazije pa se usposablajo za potrebe vojnega letalstva in protiletalske obrambe. Gojenci internata **»Franc Rozman-Stane«** v Ljubljani, ta bo, mimogrede povedano, eden najlepših v Jugoslaviji (njegova otvoritev bo že februarja), pa bodo do septembra 1975. leta, ko bo v bližini nove Ekonomske fakultete za Beogradom, le streljaj od internata, zrasla moderna gimnazijska stavba, obiskovali gimnazije prirodoslovno-matematične smeri v mestu. Takoj je treba dodati, da imajo že zdaj v internatu enake pravice in dolžnosti kot gojenci ostalih vojaških gimnazij.

Srednje vojaške šole spadajo v rang srednjih strokovnih šol. V njih se izobražujejo ter strokovno izpopolnjuje vojaški kader, ki se potem med službo prekvalificira za delo na ustreznih delovnih mestih in dolžnostih v oboroženih silah. Dijakom, ki uspešno končajo srednjo vojaško šolo, se priznava srednješolska izobrazba, oziroma srednja vojaško

strokovna izobrazba v oboroženih silah in imajo torej možnost, da nadaljujejo študij na ustreznih vojaških šolah — vojaških akademijah — ali civilnih visokih šolah — fakultetah.

Pa pogledjmo med katerimi srednjimi vojaškimi šolami kandidati lahko izbirajo.

**Srednja vojaška šola kopenske vojske v Sarajevu** usposablja vojaške tehnike za potrebe pehote, zemeljske artilerije, oklepnih enot, protiletalske obrambe in inženirije. V četrtem letniku dijaki odidejo na strokovno prakso v posebne oddelke te šole v Zadar, Karlovac, Banjaluko ali pa ostanejo kar v Sarajevu.

**V Srednji tehniški vojaški šoli KoV v Zagrebu** se dijaki šolajo na raznih oddelkih za potrebe kopenske vojske. Pri odločanju za smer v drugem letniku se, kot na vseh ostalih vojaških šolah, predvsem upošteva želja slušatelja, njegova nagnjenja in na koncu koncev tudi potrebe armade. In še možne smeri študija? Srednješolci se lahko odločajo med strojništvom (mototehnika, orožništvo), elektrotehniko (raketska tehnika, telekomunikacije, elektroenergetika), tehnologijo (pirotehnika), prometom in zvezami (radioteleprinter-ska, radiorelejna in telefonska telegrafna smer).

**Letalsko tehniška srednja vojaška šola v Rajlovcu pri Sarajevu** je srednja strokovna šola, v kateri se šolajo vojaški tehniki različnih smeri in profilov za potrebe vojnega letalstva. Diploma, dobljena na tej šoli, ustreza diplomam civilne srednje tehnične šole. Dijaki se v drugem letniku po želji lahko odločijo za študij na oddelku za strojništvo, elektrotehniko, elektronsko tehniko in telekomunikacije, seveda pa ima vsaka od teh smeri še posebne specialne usmeritve.

**Na Mornariški srednji tehniški vojaški šoli v Pulju** si dijaki pridobijo srednjo strokovno izobrazbo in naziv vojaškega tehnika na oddelkih za strojništvo, elektroniko in elektriko.

**O Intendantski srednji vojaški šoli v Sarajevu** velja povedati le to, da skrbi za šolanje aktivnih podoficirjev in kvalificiranih kuharjev.

**Za srednjo Glasbeno šolo v Zemunu** letos uradnega razpisa ni. Treba pa je vseeno povedati, da je enake stopnje kot so vse civilne srednje glasbene šole, čemur je prilagojen tudi učni program. Šola je štiriletna, v njej pa se šolajo vojaški glasbeniki, ki kasneje dobijo zaposlitev v vojaških orkestrih.

Kot je že omenjeno, po uspešno končanem šolanju na eni od prej naštetih srednjih šol, vsi maturanti dobijo naziv »vojaški tehnik« za oznako ustrezne smeri, poleg tega pa še čin aktivnega vodnika kopenske vojske, vojnega letalstva ali vojne mornarice. Izjema so le dijaki srednje glasbene šole, ki po končanem šolanju dobijo naziv vojaškega uslužbenca IX. razreda. Gojenci vojaških srednjih šol, ki končajo šolanje z odličnim uspehom, lahko takoj konkurirajo za sprejem na vojaško akademijo ustreznega rodu. Prav dobri ali dobri gojenci pa morajo preživeti določen čas kot aktivni podoficirji v enoti, kasneje pa se tudi lahko prijavijo za šolanje na akademiji, seveda pod pogoji, ki se predpišejo za vsako leto posebej.

Seveda pa bodo vse podrobnejše napotke fantje, ki so se odločili za šolanje na eni od vojaških šol, dobili pri občinskem upravnem organu za narodno obrambo v svoji občini. Pričakovati je, da bo odziv na podobne razpise v prihodnje boljši, saj je jasno, da bi bilo nekatere pedsodke, kot, denimo, tega, da Slovenci »nismo za vojaško službo«, treba čimprej izkoreniniti.

J. Govekar

## Pojasnilo skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja SRS, podružnice Kranj

Zahtevke za priznanje vseh vrst pokojnin rešujejo referenti po prispelosti in številkah. Zahtevki, v katerih zavarovanec postavi datum upokojitve z dnem prenehanja delovnega razmerja, to pa je prenehalo pred vložitvijo zahtevka, imajo prednost pri reševanju pred ostalimi. Če so zahtevki popolni, to je z vsemi prilogami, potrebnimi za odmero pokojnine, je lahko zahtevek rešen v zelo kratkem času, to je še pred zakonitim rokom dveh mesecev. Zahtevki, ki pa niso popolni, pa se rešujejo dlje časa. Na primer: zavarovanec je v zadnjem obdobju od 1. 1. 1966 — iz tega obdobja se všteta osebni dohodek — bil zaposlen pri različnih organizacijah združenega dela pri nas ali celo v drugih republikah — taki primeri zahtevajo za reševanje neprimerno več časa. Zahtevki za invalidsko upokojitev pa so odvisni od tega, koliko je tak zahtevek tudi medicinsko dokumentiran z vsemi potrebnimi izvidi, ki pa ne smejo biti starejši od šestih mesecev. Nešteto krat pa je v postopku ugotovljeno, še preden je zavarovanec pozvan na komisijo, da niso izpolnjeni zakoniti pogoji za priznanje pravice, ker zavarovanec ne izpolnjuje pogojev delovne in zavarovalne pokojninske dobe ali pa ne izpolnjuje ustrezne gostote 40 mesecev zaposlitve v zadnjih 5 letih ali 80 mesecev v zadnjih 10 letih zaposlitve. V takem primeru služba za krajši čas zadrži rešitev zahtevka ali pa invalidska komisija ugotovi, da zdravljenje še ni končano.

Kadar so izpolnjeni pogoji za pridobitev pravice šele v bodočnosti — zavarovanci včasih vložijo zahtevek tudi več mesecev pred dnem, ko izpolnjuje zakonite pogoje — se ravna spet drugače. V takih primerih referent lahko samo dopolni zahtevek glede delovne, posebne dobe, vendar zahtevka ni mogoče rešiti.

dokler ni izpolnjen zakoniti pogoj starosti in pokojninske dobe in gostote v določenem obdobju. Ko so izpolnjeni navedeni pogoji, mora referent v postopku prejeti še višino osebnega dohodka do tega datuma in običajno tudi osnovo za čas, ko je bil zavarovanec v bolniškem staležu.

Poleg vsega navedenega pa je nešteto krat problem tudi bolezen referentov, še posebej pa spremembe predpisov. Le v ilustracijo: ZPZ iz leta 1957 je doživel 11 novel, poleg tega pa še vrsto drugih sklepov. Temeljni zakon o pokojninskem zavarovanju iz leta 1964 pa 9 novel in letno poprečno še po 6 do 7 sklepov. Zelo pogosto se zgodi, da služba še ni končala dela po enih spremembah, ko je sprejeta že druga sprememba. To pa vsekakor povzroča zastoj in rednem postopku za odmero pravice do pokojnine.

Pojavlja pa se še ena ovira — to je obračun odločbe in prvo nakazilo pokojnine po izdaji odločbe. Za obračun odločbe služba potrebuje od 20 do 40 dni po izdaji odločbe. Od 1. 7. 1973 nakazuje vse vrste pokojnin Skupnost pokojninskega in invalidskega zavarovanja v SR Sloveniji, direkcija v Ljubljani. Na to poslovanje pa naša služba običajno nima nobena vpliva. Vsekakor pa skušamo s pisnimi in telefonskimi stiki pospešiti kar najhitrejši obračun in nakazilo pokojnin.

To so problemi, ki se pojavljajo od vložitve zahtevka do prvega nakazila pokojnine. Vse prizadete prosimo za razumevanje in prosimo, da nas o vseh težavah sproti obveščate, saj bomo poskušali posredovati v korist prizadetega zavarovanca.

## Razpis VI. festivala domače zabavne glasbe

Festival bo 30. in 31. avgusta ter 1. septembra 1974 v Ptuj. Zanj veljajo naslednji pogoji:

1. Na festivalu lahko sodelujejo domači zabavni ansambli iz Slovenije in zamejstva.
2. Vsak ansambel bo lahko nastopil na festivalu z dvema skladbama, od katerih mora biti ena vokalna.
3. Skladbe morajo biti izvirne in prvič javno predvajane na VI. ptujskem festivalu. Besedila so zaželeni tudi v narečjih.
4. Skladbe, izvedbo in besedila bodo ocenjevale posebne komisije. Komisije bodo sestavljali glasbeni strokovnjaki RTV Ljubljana in Radia Ptuj, znani javni delavci in predstavniki občinstva. Strokovne komisije imenuje UO festivala.
5. Določeno število skladb (po lastni presoji) bo posnela Kasetna produkcija RTV Ljubljana na posebno festivalsko ploščo in kaseto.
6. Na festivalu bodo podeljene naslednje nagrade:
  - a) nagrade občinstva:
    - 1000 din III. nagrada
    - 1500 din II. nagrada
    - 2500 din I. nagrada
  - b) nagrade strokovnih komisij:
    - 1500 din III. nagrada
    - 2000 din II. nagrada
    - 2500 din I. nagrada in bronasti kipec ORFEJ Z LIRO
    - 1000 din najboljšemu debitantu za prvi nastop
    - 1000 din avtorju za najboljše besedilo
    - 1500 din za najboljšo instrumentalno izvedbo in PLAKETA Kasetne produkcije RTV Ljubljana.
7. Pogoj za sodelovanje na festivalu je tudi pristanek, da izvajalci odstopajo od mehaničnih pravic za posnetke plošč in kaset RTV Ljubljana. Avtorjem pripadajo vse pravice, ki jih določa zakon.
8. Ansambli morajo poslati prijave za sodelovanje do 1. marca 1974, notni material z besedili pa do 31. marca 1974 na naslov prireditelja RADIO PTUJ — Vošnjakova 5.
9. Avdicija (za tiste ansamble, za katere organizator festivala meni, da jo morajo opraviti) bo aprila 1974, snemanje za ploščo in kaseto pa maja in junija 1974.
10. Z vsemi sodelujočimi ansambli bo prireditelj sklenil posebno pogodbo, ki bo natančno določala medsebojne pravice in obveznosti.

Mi je rekla oni dan moja osemnajstletna prijateljica, da si neznansko želi vedeti, ali jo sošolec iz zadnje klopi obmetava s papirčki kar za šalo ali pa morda zaradi medsebojne simpatije. V časopise da je že zaupnim Helenam, Martam in drugim pisala in da ni in ni odgovora. Če bi bila seveda jaz tako prijazna in jo zapeljala k neki vedeževalki, »šlogarici«, ki slovi in jo zapeljala k neki vedeževalki, »šlogarici«, ki slovi po svoji bistroumnosti in daljnovidnosti.

Ne bi jo, prmejdun da je ne bi, ko bi vedela, kako se bo izteklo! Pa je v začetku še mene zamikalo, kako to gre. In sva se peljali. Ne, ne v zanikrno, zakrpano, staro, vegasto, na pol podroto bajto in niti ne k stari, zanikrni babnici s štrlečimi lasmi in lisičjim pogledom. Sploh ne! Naslov na listku je vodil k mogočni stolpnici, v trinajsto nadstropje — prijateljica se je ob številki trinajst že začela tresti — pred vrata garsonjere.

## Pri »šlogarici«

Odrpala je simpatična starejša gospa, skrbno naličena, kot da bi naju pričakovala. Ne vem, zakaj, ampak moja prijateljica — in ta ve o vedeževalkah mnogo več kot o obveznem čitju — je vtrajala, da ji prineseva kavo in cigarete, ker da je to pač ustaljena navada.

Posadila naju je v udobne fotelje in — meni ni ostalo skrito — kar najbolj oprezno naju je opazovala. Na mizi je stala ikebana v čudni obliki krogle in moja prijateljica mi je pomenljivo namignila. Kakšen neznan strah se je moral vtihotapiti v srce tega dekliča, da je ob vsaki vedeževalkini besedi kar vztrepetala. »Pogum,« je rekla »šlogarici« in se odločila, da napove prihodnost prijateljici, se preden bo le-ta doumela, kaj ji bo pravzaprav povedala.

»Ja, ja, jah,« je brala iz njene dlani, čeprav sva prvotno mislili, da bo napovedala iz kave. A očitno se ji z nama ni zdelo vredno tratiti časa in je hotela

opraviti kar najhitreje. Verjetno sva bili v darilih tudi malo preveč skromni.

»Mhm, mhm, aha,« je kremžila obraz nad trepetajočo prijateljčino roko. »Nič dobrega, nič dobrega. Bolezen je bila v družini in neka poroka bo kmalu v sorodstvu, nekdo je umrl zaradi bolezni. V šoli bi morala biti bolj pridna, sposobna si in nadarjena in včasih se spreš s sošolkami. In nekdo vztrajno pogleduje za teboj, a se ti ne upa približati,« in take klobasarije naprej, prepričana sem, da je zadnji stavek povsem zadostoval, kajti prijateljica je niti ni več poslušala. Ko je »šlogarica« opazila spremembo na dekletovem licu, je bistroumno ugotovila vzrok spremembe in poslej večinoma igrala na to struno naprej. Govorila je tako prebrisano dvoumno, da bi bil tisti »nekdo« lahko rdečelas, črnolas, vseeno.

In kaj se je obetala meni? Zdjaj uspeh zdjaj neuspeh pri delu, zdjaj finančne težave zdjaj blagostanje, zdjaj neizmerna in neizjokljiva žalost zdjaj pesem neugnanosti in neizrekljive sreče. Zdjaj poroka z uniformo in lahko sem samo ugibala ali s poštarjem, carnikom, železničarjem, mornarjem?

Na povratku se je prijateljica kar topila od velike sreče. »Vsaka, skoraj čisto vsaka beseda je bila resnična,« je gostolela. Začela me je prijateljsko prepričevali, da je stric umrl pred desetimi leti zaradi bolezni, da se namerava poročiti eden izmed njenih petnajstih bratrancev in da je mama — poglej no! — pred petimi dnevi prebolela gripo. Da se sicer s sošolkami ne prepira, da pa je oni dan rekla Marjeti, naj nikar ne prepisuje njenih nalog in je bila potem Marjeta strahotno užaljena.

»Pa ji ti zares verjameš,« mi še vedno ni šlo v glavo, da imam tako trapasto prijateljico. »Ja, kaj pa misliš, saj si jo slišala! In kako lepo je povedala o tebi!«

Prepričana sem, da ima tista »šlogarica« v tisti stolpnici nenadoma znatno več obiska in da bo kmalu imela cigaret za dnevno proizvodnjo tobačne tovarne in kave na tone. Če nič drugega, k jasnovidki, seveda, nezmotljivi, trumoma derejo vse punčare na tisti šoli, ki jo obiskuje moja lahkoverna prijateljica. — D. S.

## SEM TER TJA PO CERKLJANSKEM

(50. zapis)

GREŠNICA MAGDALENA

Pripoved o cerkljanskih krajih je bila ob koncu prejšnjega leta nenamerno prekinjena, pač zaradi kolektorja in stiske s časom: bajati sem potem prišel o Koroški pa sem si dopovedoval, da ne bom kos dvojnemu delu.

A videz je le tak, da se opravičujem; zato bom skušal pokramljati še o onih krajih Cerkljanskega, ki v dosedanjih zapisih še niso prišli na vrsto. Tako, da mi Pšani, Poljčani, Dobravci, Glinčani, Lahovci, Poličani, Vaščani, Viševčani, Vopoveljčani in Založani ne bi zamerili. (Upam, da sem jih prav poimenoval? Sicer pa ni lahko vedeti, da si pravijo prebivalci Praprotnice Poljčani, prebivalci Pšenične police pa Poličani.)

### NA PŠATI

Zanimiv položaj male vasi (okrog 130 prebivalcev) na robu Cerkljanskega polja, tik pod goro. Le 2 km od Cerklj oddaljena Pšata je bila šele l. 1788 vključena na to področje. Prej je sodila v gospostvo malteškega reda iz bližnje Komende. Dotaknil pa se je Pšate tudi ustvarjalni duh Petra Pavla Glavarja, ki je l. 1738 kot komendski župnik (v letih 1762—1765) ostarelo pšaško podružnično cerkvi sv. Magdalene baročno obnovil in tudi sicer skrbel za njeno vnanjščino.

Pšani niso nasprotovali ločitvi njihove vasi od komenske fare, saj so imeli sedaj komaj pol ure hoda do župnijske cerkve v Cerkljah, prej pa je bilo treba pešati čez poldrugo uro. Izgovorili pa so si bistri Pšani pravico do zdravljenja v komendski bolnišnici.

Magister Peter Pavel Glavar je še vedno precej skrivnostna oseba naše zgodovine. Vidni so sicer še danes mnogi sledovi njegovega duha in mecenatskega velikodušja na nekaterih stavbah v Komendi (šola, bolnišnica, knjižnica). Njegovo zanimanje, mimo cerkvenih zadev, pa je bilo bolj usmerjeno na gospodarske in splošnoprosvetne probleme. Imel je tudi nenavaden dar za zbiranje posvetnega blaga — vendar je to Glavarjevo nagnjenje plemenitila volja, da vse te dobrine uporabi ljudstvu v korist — v njegov dušni in telesni blagor. Življenje Petra Pavla Glavarja je res nekaj posebnega — kajti njegovo poreklo še vedno pokriva tenčica skrivnosti in negotovosti. Pa čeprav so o njem pisali povesti in romane.

Bil je nezakonski otrok, ki so ga našli nekega poletnega dne l. 1721 na župniščem pragu v Komendi. Več okoliščin govori za to, da je bil njegov oče laški baron in malteški vitez Pietro Giacomo Testaferata, ki je upravljal komendo (vrsto župnijske gosposke) prav v času, ko so našli izpostavljenega fantička. Pri Testaferati je služila pozneje izkazana otrokova mati kot strežnica. Seveda je laški baron in malteški vitez odklanjal očetovstvo; raje se je umaknil v Italijo, v Ascoli, pozneje pa celo na Malto.

Cerkvena patrona Pšati je sv. Marija Magdalena. Legenda pripoveduje, da je bila mlada lepota s pšenično plavimi, dolgimi in razpuščenimi lasmi, velika grešnica. Pozneje pa se je spokorila in postala svetnica. Legenda se pravi, da so se ljudje, ki so se zbirali okrog Kristusa, zgražali, ko je Magdalena padla predenj v prah in mu z dišavami mazila utrjene noge, sušila pa jih s svojimi zlatimi lasmi... Tedaj pa jo je Kristus pogladil po glavi: Vstani, žena, ker si veliko ljubila, veliko grešila — ti bo tudi veliko odpuščenega!

### MLINI IN ŽAGE

Seveda je to le pesem preteklih dni. Pšata, ki izvira v bližini vasi že takoj v močnem toku, je včasih gnala na svoji poti več mlinov in žag. Zdjaj pa je vse opuščeno in podroto. Tudi nekdanja mala elektrarna ne dela več. — Pač pa oskrbuje vas dober vodovod iz Cerklj.

Pšaska reber — tako se imenuje breg, ki se na severu dviga nad vasjo, je kot zelena zavesa, ki brani vasico pred severnim vetrom. Po tej rebri je iz Gradu speljana nova cesta, ki je odprla Senturčanom, Sidražanom in Stičanom zložen sestop v dolino, k lažjemu in bolj belemu kruhu.

Imamo pa starejši ljudje to hudo-urniško Pšato v nič kaj lepem spominu. Bila je Pšata v letih, ko še ni bila v spodnjem toku od Komende do Most in Mengša regulirana, kaj nevarna poplavna voda. Zdjaj je sicer ukročena, a vendar je njen tok še vedno muhast: kdajpakdaj je rečno korito skoro suho, drugič spet prepolno.

### SPOMINSKA PLOŠČA

Ki je seveda ni — le predlagal sem v enem od zapisov, ko smo se pogovarjali o Poženiku: v procelje rojstne hiše pesnika Matevža Ravnikarja-Poženčana (1802—1864) v Poženiku št. 21 (t. j. sedanja številka, prej je bila na hiši št. 29), naj bi njegovi ožji rojaki ali pa cerkljanski prosvetni in kulturni delavci vzdali primerno spominsko ploščo — bila bi Poženiku v čast in ponos!

Toda vse kaže, da gluha loza ni le v Trdinovih Gorjancih, pač pa tudi v naših krajih, v naših srcih. Nihče se še ni zmenil za taisti predlog, izrečen na tem mestu že pred šestimi meseci. Ne pesnika nevredni rojaki — Poženčani, ne kdo od poklicanih v nekoč tako kulturni cerkljanski sosesk. — C. Z.

### Obvestilo

Kmetijska zadruga Naklo — valilnica  
bo tudi letos prodajala od 22. januarja dalje enodnevnih piščance vsak torek od 6. do 12. ure.

KZ Naklo — valilnica

IVO ZORMAN

## Draga moja Iza

Kam naj bi šel Polono? Siromaki so sodili k nam.

Toda ljudje so čudni. Če bi jim ponudil pogačo na krožniku, bi jo nemara samo nezaupljivo ogledovali... pa je zares prava... morebiti bi jo še otipali, potem pa bi jo odrinili. Ni lahko oznanjati svobode dvomljivcem, ki ne marajo zanjo... ki je niso vredni. Tinkova podoba prihodnosti se je cefrala, brž ko je zadela ob čeri resničnosti, to pa me je delalo malodušnega. Ko ne bo bogatinov, tudi revežev ne bo, nam je obljubljal Tinko.

Odpravili bomo krivice... lakoto... brezposelnost... ružneli boben, nam je obljubljal Tinko.

Včeraj hlapci, jutri gospodarji... Kadar smo se pri Flekovih pogovarjali pri bučnih pečkih, sem bil prepričan, da nas bodo vsi ponižani in izkoriščani pričakali kot odrešitelje. Revolucija je bila vendar njihova. Kar videl sem jih, zbrane v množico, kako stopajo za nami in meljejo pod nogami vse, kar je starega... gnilega... krivičnega.

Samo da pridemo v doline, je obljubljal Tinko. Razlili se bomo kakor povodenj.

Vedel sem, da se nam bodo upirali fabrikantje, kakor je bil Kosmač, da nam bodo ugovarjali trgovci, kakor je bil stric Josip. Pripravljaj sem se na spopad z njimi, menda sem si ga prav želel. Spopada in zmage. Vse je zvođenelo ali pa mi je uhajalo med prsti. Odgovornost za odkrito blago, ki ga je nagrabil stric Josip in ga zazidal v kleti, sem prav poniglavo prevzel na ramena Jelki, namesto da bi bil sam stopil in vpričo strica potrkal po zadanih vratih. Kosmač pa je dal fabriko delavcem, preden je bil razglašen zakon, ki bi mu jo vzeli.

Kosmač nas je grdo ogoljufal.

Pripravil je celo veselico. Kdove od kod je imel vino, ki ga je razdelil delavcem, najbrž iz lastne kleti. Tudi z vinom nas je prehitel, ker bi mu ga bili gotovo zaplenili, pa je bil Salobir prepričan. Kosmač bi bil moral sesti na zatožno klop, saj je bil razredni sovražnik, izkoriščal je delavce in si nabral bogastvo, da ni vedel, kaj bi z njim. Namesto tega pa je sedel na slavnosti

z nami za isto mizo, nazdravljajal je, in ko je govoril, so bile njegove besede bolj zveneče kot Tinkove, prav gotovo pa so mu delavci glasneje pritrjevali.

»Na delavskih ramenih sloni prihodnost, delavcem gre oblast,« je zvenel njegov glas po dvorani.

Delavci so mu ploskali.

»Kar vidim nove fabriške delavnice,« je rekel zaneseno, »segle bodo do Mlinščice... in slišim nove stroje... Verjemite mi, da mi je žal, ker nisem več mlad, ker na to pot ne morem z vami.«

In delavci so spet ploskali.

Ko smo jedli... postregli so nam s klobasami, vsak je dobil klobaso in kos kruha in žlico gorčice, se je Kosmač zaupljivo nagnil k meni in dejal:

»Tudi jaz sem prebral Kapital, ko ti še vedel nisi za Marxa.« Jaz Kapitala še zmeraj nisem prebral, za Kosmača pa verjamem, da ga je.

Kam naj bi šel Kosmač? Kje so bili namakalci in strojarji in prirezovalci, prepojeni z vonjem po čreslovinu, upognjeni od dela in revmatični od vlažnih betonskih tal? Kje so bili izkoriščani?

Kosmač jih je kupil za kos kruha, za klobaso in za nekaj kozarcev vina, zato so ga branili in ga zagovarjali, če je le pogovor nanesel nanj.

Govoril sem z Brunom, ki je opravljal za Kosmača najbolj umazano in najslabše plačano delo... kar pomnim, je vozil na postajo ostanke koč, zmeraj zavil v neprijeten smrad... govoril sem z njim o življenju, ki ga čaka, pa me je samo nezaupljivo pogledal in vprašal:

»Ne bom več vozil?«

»Seveda boš. Še zmeraj bo treba voziti odpadke na postajo,« sem rekel. »Samo izkoriščali te ne bodo več.«

»Izkoriščali?« je vprašal nejevolno. »Kdo?«

»Kosmač. Svoboden boš... boljše boš živel.«

»Gospod Kosmač so mi dovolili, da sem hodil po ostanke iz njihove kuhinje... pa za božič... za božič so mi gospa pripravili potico... še nič načeto.«

»Saj to je tisto,« sem rekel prezirljivo. »Samo ostanke ste pobirali z njegove mize.«

Toda Brun mojega prezira ni mogel razumeti.

»Kaj vse je ostajalo v Kosmačevi kuhinji!« je rekel z obžalovanjem. »Sedaj nam manjka, sedaj tudi pri Kosmačevih ne ostaja več.«

Tako je govoril Brun, najbolj zaničevan in najbolj izkoriščan, kar sem jih poznal iz Kosmačeve usnjarne.

Tako je govorila tudi Polona. Žulji na Poloninih rokah so bili največ z Novakovih polj, in žulji na rokah njene matere prav tako. Toda če bi ji dejal, naj si izbere za plačilo eno od njiv... ali travnik... ali gozd, bi se nemara zmedla, vzela pa ne bi, tudi če bi ji vsiljevali.

In če bi rekel kaj takega Polonini materi?

Ko je živela še Polonina mati, je bila že misel na Novakovo zemljo greh.

Spominjam se Polonine matere. Majhna, s krivimi nogami in sključena od dela, je tekala po razorih kakor rmljav. Kadar je pela, so njeni prsti urno prebirali zeli in zmeraj odbrali pravo. Gledal sem jo in se čudil, da ne zgreši, posebno zato, ker se je venomer ozirala po drugih in ker je ves čas mlela. Polonina mati je bila največja klepetulja v mestu. Vsi so se bali njenega jezika. Kdo bi se ji upal zameriti? Nihče. Posebno pa ne gospe, ki so jo še najbolj sovražile, ker je bila njihova slaba vest.

Hud jezik je bilo vse, s čimer se je Polonina mati lahko branila pred krivicami. Branila pa se je slabo.

Poznal sem zgodbo o Poloninem rojstvu, v našem mestu smo si jo fantje pripovedovali v vseh podrobnostih, brž ko smo razumeli prve kvante.

Svojčas je Polonina mati ob večerih pomagala v restavraciji pri Kendi. Moralo je biti kmalu po prvi vojski. Naš Anton je bil le nekaj starejši od Polone.

Polonina mati je v restavracijski kuhinji pomivala krožnike in kozarce. Tako se je lahko vsaj enkrat na dan po gosposko najedla, ker so nekateri gostje dosti puščali. In včasih tudi napila... če je res... če si prizadete gospe tega niso izmislile.

Moškimi pijačami niso mogle in niso hotele očistiti, moški ima pravico, da včasih kaj popije.

Usodnega večera so gospodje slavili, zato so popili celo več kakor navadno. Kenda je zaradi pozne ure že zapahnil vrata in zaprl oknice. Bili so sami v gosposki sobi... in Polonina mati v kuhinji pri pomivalnem koritu.

Roman je izdal Zavod Borec. Delo je bilo letos nagrajeno s Kajuhovo nagrado in z nagrado vstaje slovenskega naroda.

GLAS 7

Sreda, 16. januarja 1974

# Uspehi brez strehe nad glavo

*Športno društvo Krvavec Cerklje, osnovano februarja lani, brez svojih prostorov in igrišč — Zelja po boljšem sodelovanju z osnovno šolo — Kljub težavam prvi uspehi — Zvrhana mera načrtov — Enotno športno društvo preprečilo stagnacijo športa in telesne kulture*

Ce prelistavamo povojno zgodovino telesne kulture in športa v Cerkljah in okolici, ugotovimo, da je med ljudmi tega konca Gorenjske za šport veliko zanimanje. Vendar cerkljanski športniki do februarja lani niso bili združeni v enotni organizaciji. Po številnih poskusih je februarja lani nastalo športno društvo Krvavec s prek 150 člani, ki so vključeni v rokometno, kegljaško in smučarsko sekcijo. Razen tega deluje v Cerkljah s krajšimi prekinitvami že od leta 1952 dalje strelška družina Tabor z 80 člani. To je ena redkih če ne edina športna organizacija v Cerkljah, ki po nekaj letih uspešnega delovanja ni propadla.

Takšna usoda je doletela leta 1950 ustanovljeni nogometni klub Krvavec. Predvsem zaradi finančnih težav je bilo 5 let kasneje organiziranega nogometa v Cerkljah konec. Starejši igralci, ustanovitelji kluba, so odšli, mlajših, ki bi začeto nadaljevali, pa ni bilo. V petdesetih letih je bilo v Cerkljah urejeno teniško igrišče, začela se je igrati odbojka, kegljači pa so se na starem kegljišču na Brankovičevem dvorišču tako izpopolnili, da so tekmovali v republiški kegljaški ligi. Ker v Cerkljah ni bilo ne kegljišča ne dovolj denarja (igralci so trošili največkrat svoj denar), je fante leta 1955 veselje minilo. To leto se je nato ustanovil namiznoteniski klub. Čeprav ni bil nikjer uradno registriran, so »pinkponkaši« nekaj let sodelovali na tekmovalnih, ki jih je organizirala občinska zveza za telesno kulturo Kranj. Leta 1967 je bilo namiznega tenisa konec. Pojavili so se tudi košarkarji, vendar tudi ti niso dolgo zdržali. Podobne usode bi bil skorajda deležen rokomet. 1963. leta je bil ustanovljen rokometni klub Krvavec. Več let je nastopal v gorenjski ligi. Lani je v klubu zaškrpalo, vendar se je obdržal in bo letos spet sodeloval v gorenjskem rokometnem tekmovanju. Na obzorju je tudi ponovna ustanovitev košarkarske sekcije.

## VADITELJEV, TRENERJEV IN IGRISČ NI!

Da na Cerkljanskem telesna kultura in šport ne zaživita tako, kot bi pričakovali, je več vzrokov. Športni delavci, člani vodstva športnega društva Krvavec, pod katerega zastavo od lanskega februarja dalje nastopajo cerkljanski športniki, omenjajo predvsem naslednje.

Na Cerkljanskem je še vedno veliko kmetov in veliko otrok v času,

ko je kmečko delo na vrhuncu, niti ne more na treninge ali tekmovanja. Razen tega Cerklje z okolico nimajo športnih objektov in naprav. Le redki so tako veliki kraji na Gorenjskem in v kranjski občini, kjer je bilo zgrajeno tako malo športnih objektov kot v Cerkljah. Izjema so šola s telovadnico in zunanji igrišči, strelška dvoranica v združenem domu in kegljišče pri sedanji gostilni Bohinc, kjer »gostujejo« kegljači. Športno društvo pa nima niti kvadratnega metra površine, kjer bi se lahko odvijalo športno življenje in niti prostorčka za srečanja in spravilo opreme. Se sreča, da s kegljišča pri Bohincu še kegljev ni treba nositi domov, slišimo. Rokometašem daje šola poleti brezplačno gostoljubje na zunanjem igrišču, na katerem želi športno društvo letos urediti razsvetlavo. Če bo zamisel uresničena, je odvisno od dobre volje vodstva osnovne šole, čeprav so drogovci že kupljeni in bi razsvetljeno igrišče lahko uporabljala tudi šolska mladina.

Telovadnica je za zdaj za domače športnike bolj zaprta kot odprta, čeprav športniki vedo, da so jo za treninge uporabljale nekatere ekipe iz Kranja! Cerkljanski športniki negodujejo, ker šola ne kaže prave volje za sodelovanje pri razvoju športa v kraju. Številna vabila za sodelovanje so bila odklonjena. Športno društvo nima trenerjev in vaditeljev, zato bi bila urica pomoči šolskega strokovnjaka za telesno kulturo še kako dobrodošla. Zelja športnega društva je, da bi se čim več mladine po končani osnovni šoli pridružilo športnemu društvu in s tem preganalo stalne skrbi, kje dobiti podmladek, ko starejši odnehajo. Zaradi tega je v športni zgodovini Cerkelj propadla že marsikatera in na začetku sestavka omenjena panoga. Brez sodelovanja šole in društva bo ta vrzel ostajala še naprej... Na Cerkljanskem ni bazena. Veliko otrok ne zna plavati. Komaj vsak deseti. Kdor gre na morje ali si lahko utrga čas za kopanje v bazenu v Kranju ali kje drugje, to večino obvlada. Kmečkim otrokom in teh na Cerkljanskem ne manjka, pa v večini to ni dano. Še in še bi lahko naštevali... Verjetno imajo najboljše pogoje smučarji, saj do Krvavca ni daleč. Vendar morajo zaradi pičlo odmerjenega »proračuna« matičnega društva večino denarja za treninge in tekmovanja dati sami. Dva člana sta morala krepko poseči v žep, da sta lani na Veliki planini opravila izpit za smučarskega vaditelja!

## VSEENO USPEHI!

Športno društvo Krvavec, staro komaj eno leto, je organiziralo več tekmovanj ob pomembnejših praznikih ali poskrbelo za tehnično plat organizacije tekmovanj. Da društvena blagajna ne bi bila tako prazna, so organizirali veselico. 565 starih tisočakov, kolikor je znašala lanska dotacija, še za pokritje najnujnejših stroškov ne bi zalegla. Če bi pa športnikom plačali še vsaj skromno malico po tekmi ali članom društva, ki vozijo s svojimi avtomobili ekipe na tekmovanja, kilometrinu, bi denarci še hitreje zginili! Po dolgih letih so lani cerkljanski rokometiši, kegljači in smučarji, združeni v sekcijah športnega društva Krvavec in strelci družine Tabor, ki sodeluje s športnim društvom, dosegli prve uspehe. Skupno in organizirano delo se je prvič obrestovalo. Od leta, v katerega smo vstopili, pa pričakujejo še večje dosežke.

Rokometaši nameravajo letos okrepiti člansko ekipo in jo usposobiti za tekmovanje v gorenjski rokometni ligi. Trenerske posle bo prevzel eden starejših igralcev. Ob enem pa je vodstvo sekcije odločeno osnovati pionirsko ekipo, če bo sodelovanje z osnovno šolo uspešnejše. Trenutno ima sekcija 30 mladincev in članov. S prihodom pionirjev pa bo letos še številnejša.

Kegljači so najštevilnejši. Skupno 90 članov šteje njihova sekcija. Med njimi je kar 15 žena (večinoma poročenih), ki od lanskega 8. marca dalje redno hodijo na treninge. Vsak ponedeljek se jih ob napovedani uri zbere najmanj 10. S tako številno zasedbo nežnejšega spola se niti močnejši kegljaški kolektivi ne

morejo pohvaliti! Cerkljanska kegljaška sekcija je član gorenjske kegljaške podzveze in že sodeluje v tekmovanju za klubsko prvenstvo Gorenjske. Prvi dvoboj z Bledom so kegljači Cerkelj odločili v svojo korist.

Smučarska sekcija je najmlajša, saj je bila ustanovljena lani. Zanimanje za smučanje in bližina Krvavca sta bila vzroka za ustanovitev. Lani so cerkljanski smučarji organizirali začetni in nadaljevalni smučarski tečaj v popoldanskih urah. Domača vaditelja sta poučevala brezplačno! Organizirana je bila tekma v veleslalomu za prvenstvo Cerkelj, tekmovanje za gorenjske turistične delavce, tekmi v motoskjöringu, člani sekcije pa so opravili precej prostovoljnih delovnih ur pri urejanju skakalnice v Adergasu. Sekcija je začela graditi na Pšati 20-metrsko skakalnico, ki bo gotova letos. S tem bodo dani osnovni pogoji za razvoj skakalnega športa. Sekcija cerkljanskih smučarjev letos dejavnost razširja tudi na sankanje ter organizacijo prvega Krvavškega smuka od zgornje postaje žičnice do dna po krvavški cesti. Smuk naj bi postal tradicionalen in bo dolg 11 kilometrov!

Strelci družine Tabor Cerklje so zadnje dni starega leta opremili strelišče v združenem domu z avtomatskimi tarčami. Pogoji za vadbo in tekmovanja bodo boljši. Letos bodo Cerkljanci nastopali s pionirsko, mladinsko in člansko ekipo ter ekipo članic, ki so po rezultatih med boljšimi v republiki. Kaže, da se v Cerklje vračajo dosežki, kakršne so dosegli strelci v letih 1959 in 1960, ko so večkrat zastopali kranjsko občino na raznih tekmovanjih.

Ta mesec bodo člani športnega društva Krvavec Cerklje na občnem zboru ocenili delo, doseženo v pičlem letu. Vsekakor bodo ugotovili, da je bila odločitev o oblikovanju enotnega društva pozitivna in je preprečila nadaljnjo cepitev moči ter omogočila hitrejši razvoj športa in telesne kulture, čeprav pogoji niso najboljši. Vendar bo moral čas prinesiti spremembe tudi na tem področju!

J. Košnjek

## Smučarska trim proga

Na pobudo turističnega društva Bled so v začetku januarja na Bledu zgradili novo smučarsko trim progo. Proga poteka od Bleda do Bodešč in nazaj in je dolga prek 8000 metrov. Prvi smučarji so jo pred dnevi že preskusili in jo pohvalili. V prihodnjih dneh, če bo zapadel sneg, bodo progo dokončno uredili in označili.



Kmetijsko živilski kombinat Kranj

## Agromehanika

Obiščite trgovino traktorskih rezervnih delov, akumulatorjev in vseh vrst traktorskih in avtomobilskih gum v Kranju na Koroški cesti nasproti restavracije Park.

Vse te artikule nudimo po tovarniških cenah in jih imamo stalno na zalogi.

Podjetjem, ki so večji potrošniki gum, akumulatorjev in rezervnih delov, pa odobrimo posebne rabate.

Trgovina je odprta od 8. do 12. in od 14. do 18. ure, v sobotah pa od 8. do 12. ure.

## Nevšečnosti z modernimi vlaki

*Železniško transportno podjetje iz Nove gorice je septembra lani z novim voznim redom uvedlo na progi Nova gorica—Jesenice tudi*

### tudi to se zgodi

*Osnovna šola heroja Bračiča Tržič je te dni prek lokalnega radia obveščala, da bodo med zimskimi počitnicami smučarski in drsalni tečaji na Zelenici oziroma v Hraštah nad Tržičem in na drsalnišču za Virjem. Številni poslušalci so se ob tem obvestilu ozirali skozi okno in se nasmihali.*

*O tem, da bo organizacija smučarskih tečajev na Zelenici možna, ne dvomimo. Težje bo s tečaji v Hraštah, kjer mora za primerno smučanje, posebno za smučarje-začetnike, zapasti kar precej snega. Še težja pa bo organizacija drsalnega tečaja za Virjem, kjer je letošnjo zimo ledeni ploskvi odhlenkalo.*

*Slaba obveščena organizatorjev tečaja, optimizem ali — dobre zveze z vremenom!*

*nove osebne motorne vlake. Vožnja je zdaj na tej progi veliko udobnejša. Vendar pa potnike moti dokaj visoka vstopna oziroma izstopna stopnica. Kar precej močan in visok razkorak je potreben za vstop na vlak ali izstop z njega. Na večjih postajah, kjer so peroni, teh težav sicer ni toliko, na manjših pa so zelo pogoste. Prav bi bilo, da bi Železniško transportno podjetje začelo misliti tudi na ureditev postajališč na manjših postajah.*

## Gostovanje glasbene šole iz Velenja

Danes, 16. januarja, bo v Kranju gostovala glasbena šola iz Velenja. Nastopili bodo učenci za izrazni ples ter solisti na harmoniko, klavir, kitaro, violino, flavtico in klarinet. Zlasti zanimivo bo slišati komorne ansamble, in sicer duo violin in tercet klarinetov. Spored bo sklenil harmonikarski orkester pod vodstvom Ilja Havlička. Koncert bo ob 17. uri v dvorani glasbene šole Kranj. K.-D. L.

## Drevi v Dupljah športno-zabavna prireditev

Mladinski aktiv Duplje bo priredil danes, v sredo, 16. januarja, ob 19.30 dobrodelno prireditev za gradnjo spominskega doma v Kumrovcu. Prireditel bo v dvorani gasilskega doma v Dupljah, na kateri bo nastopil ansambel Lojzeta Slaka. Ansambel se je odrekel honorarju in ga daje v sklad za gradnjo spominskega doma v Kumrovcu. Na prireditvi bodo sodelovali tudi najboljši gorenjski športniki. Po prireditvi bo žrebanje vstopnic.

## Skakalna šola v Kranju

Smučarski klub Triglav bo tudi letos organiziral smučarsko skakalno šolo za začetnike. Ker snežne razmere niso ugodne, letošnji tečaj le v enem kraju, in sicer na Bistrici pri Naklem. Začetek bo v soboto, 19. januarja, ob 9. uri. Organizator bo sprejemal prijave za šolo, ki bo trajala skozi vso zimo, vsak četrtek od 19. do 20. ure v avli skupščine občine Kranj in v kraju šole. Tečaj bo vsak petek od 15. do 17. ure, ob sobotah od 9. do 11. ure in od 15. do 17. ure ter v nedeljo od 9. do 11. ure. Med zimskimi počitnicami pa bo vsak popoldan. Za vse prijavljene bo kranjski Triglav organiziral brezplačen prevoz v kraj šole, in sicer pol ure pred začetkom tečaja izpred Prešernovega gledališča.

Dosedanje skakalne šole smučarskega kluba Triglav so bile zelo uspešne, saj so iz njih izšli tudi sedanji državni reprezentanti Stefančič, Mesec, Norčič in drugi. J. J.



Pravo malo presenečenje na nedeljski tekmi »Po stezah partizanske Jelovice« v Dražgošah je pripravila PE S0 Kranj, ki je v patroljem teku partizanskih enot med šestnajstimi moštvi zasedla odlično tretje mesto.



Mali oglasi: do 10 besed 2 din, vsaka nadaljnja beseda 2 din; naročniki imajo 25 % popusta. Neplačanih oglasov ne objavljamo.

**prodam**

Prodajam ŽELEZO dimenzije fi 678 mm v palicah (4 m), SKARJE za struženje železa ter 5 kub. m narezanih PLOHOV. Naslov v oglašnem oddelku 105  
 Prodajam 13 mesecev starega BIKCA za pitanje. Kavčič Franc, Podlonk 1, Železniki 163  
 Prodajam dobro ohranjeno svetlo SPALNICO. Tel. 47-087, Košnik, Naklo 178 249  
 Prodajam dva mlada KONJA in 2000 kg SENA. Pivka 15 250  
 Prodajam mlado KRAVO s teletom ali brez. Janša Ivanja, Zasip 68, Bled 251  
 Prodajam dobro ohranjeno SPALNICO in otroško POSTELJO. Ogled popoldan. Šestič Mišo, Šorlijeva 35, Kranj 252  
 Prodajam 130 kg težkega PRAŠICA. Predoslje 64, Kranj 253  
 Prodajam BIKA, leto starega, in KRAVO po teletu. Vrbnje 15, Radovljica 254

**Odbor za medsebojna razmerja ZAVODA ZA POŽARNO, REŠEVALNO IN TEHNIČNO SLUŽBO KRANJ, Oldhamska c. 4**

razpisuje naslednja prosta delovna mesta

1. vodje izmene
2. 3 šoferjev
3. 3 gasilcev
4. telefonista

**Pogoji:**  
 pod tč. 1.: dokončana srednja šola gasilske, gradbene ali strojne smeri;  
 pod tč. 2.: voznik C ali D kategorije;  
 pod tč. 3. in 4.: KV delavec

Osebnih dohodkov po pravilniku o delitvi OD zavoda. Prijave pošljite v 15 dneh po objavi.

Prodajam mesnatega PRAŠICA za zakol ali zamenjam za plemenskega BIKCA. Čirče 28, Kranj 255  
 Prodajam PRAŠICE za zakol. Čirče 24, Kranj 256  
 Prodajam nemškega OVCJAKA — samico, staro 2 leti. Oprešnikova 32, Kranj 257  
 Prodajam KRAVO za zakol. Jama 32, Kranj 258  
 Prodajam PRAŠICA za zakol. Vele-sovo 42, Cerklje 259  
 SPALNICO — mahagoni, odlično ohranjeno, 2 postelji z žimnicama, 2 posteljni omarici, omaro ter mizico z 2 stoli, ugodno prodajam. Informacije Kranj, tel. 21-345 260

Izdaja CP »Gorenjski tiske«, Kranj, Ulica Moše Pijadeja 1. Stavak: CP »Gorenjski tiske« Kranj, tisk: Združeno podjetje Ljudska pravica, Ljubljana, Kopitarjeva 2. — Naslov uredništva in uprava lista: Kranj, Moše Pijadeja 1. — Tekoči račun pri SDK v Kranju številka 51500-601-12594 — Telefoni: glavni urednik, odgovorni urednik in uprava 21-190, uredništvo 21-835, novinarji 21-860, malooglasni in naročniški oddelki 21-194. — Naročnina: letna 60 din, polletna 30 din, cena za 1 številko 70 par. — Oproščeno prometnega davka po pristojnem mnenju 421-1/72.

Prodajam PRAŠICA, 150 kg težkega. Studenc 9, Dob pri Domžalah 261  
 Prodajam PRAŠICA, 160 kg težkega, za zakol. Grad 7, Cerklje 262  
 Prodajam »SPEH«. Telefon 21-108 Kranj 263

**kupim**

Kupim CIRKULARKO za razrez hlodovine, brez motorja. Ponudbe pod »Opis — cena« 277

**vozila**

Prodajam 4 nove zimske GUME 5,60 x 15 in TRANZISTOR Schaub-Lorenz s kondenzatorjem. Pečnik, Žirovski vrh 10, Gorenja vas 230  
 Ugodno prodajam ZASTAVO 750, letnik februar 1968. Ribenska 12 a, Bled 264  
 Prodajam FIAT 850 SPORT, letnik 1969, v račun vzamem rabljeni FIAT 750. Prodajam TELEVIZOR. Partizanska 27, Škofja Loka, telefon 60-357 265  
 Prodajam enoosno traktorsko PRIKOLICO in prikolico osebnega avtomobila. Studeno 21, Železniki 266

**Zdravniška dežurna služba v Poljanski dolini**  
 Od 14. do 24. januarja bo dežurni dr. Bojan Gregorčič, tel. 68-260. V njegovi odsotnosti kličite samo v nujnih primerih Zdravstveni dom Škofja Loka, tel. 60-440.

Poceni prodajam ŠKODO MB 1000, letnik 1967. Ogled popoldan. Virmaše 54, Škofja Loka 267  
 Prodajam FIAT 750, letnik 1964. Kožuh, Bodovlje 17, Škofja Loka 268  
 Prodajam FIAT 125, letnik 1970. Prešeren Andrej, Zasip 16, Bled 269  
 KMETOVALCI! Prodajam nove traktorske grablje in nadomestne dele za »Heublitz« 8500. — Cesta Dolomitskega odreda 137, Ljubljana 270

Prodajam FORD TAUNUS 12 M, letnik 1962, registriran, cena 9000 din. Rateče 77, Rateče — Planica 271  
 Prodajam FIAT 1300 v odličnem stanju, letnik 1961. Vprašati na telefon 24-768 ali 22-025 Kranj, Moša Pijade 15/4, Gabud 272  
 Ugodno in nujno prodajam RENAUULT 4, letnik 1964, dobro ohranjen. Kadivnik, Predoslje 26, Kranj, Ogled po 19. uri ali ob nedeljah 273  
 Prodajam tovorni avto TAM 1500 po delih. Voglje 20 274

**stanovanja**  
 Dva mlada letalska inženirja iščeta opremljeno GARSONJERO ali enosobno STANOVANJE. Možnost plačila vnaprej. Ponudbe pošljite na naslov: dipl. ing. Mile Breberina, Aerodrom Ljubljana-Pula, p. p. 33 196

**posesti**  
 Kupim od enega in pol do dva ha obdelovalne ZEMLJE, primerne za drevesnico. Ponudbe pošljite pod »Sončna lega« 245.

**zaposlitve**

Takoj ZAPOSIM žensko od 16. do 30. leta za kovinsko galanterijo. Hrana in stanovanje preskrbljeno. Plača po dogovoru. Britof 79 275

HRANO in STANOVANJE nudim delavki, ki dela na dve izmeni, za varstvo 4-letnega fanta in pomoč v gospodinjstvu. V poštev pride tudi mlajša upokojenka. Vprašati na naslov Freljih Alojz, Hafnerjevo naselje 93, Škofja Loka ali Freljih, »Sešir«, Škofja Loka 276

Storitveno in proizvodno podjetje  
**CREINA Kranj**

razglašala naslednja prosta delovna mesta:

- I. TOZD remont**
1. avtoelektričarja — 1
  2. prodajalca naftnih derivatov — 1
  3. tapetnika — 1
- Pogoji za zasedbo:**  
 pod 1.: poklicna šola avtoelektro stroke — avtoelektričar in eno leto delovnih izkušenj;  
 pod 2.: končanih 8 razredov osnovne šole in eno leto delovnih izkušenj na enakem ali podobnem delovnem mestu;  
 pod 3.: poklicna šola — tapetnik in eno leto delovnih izkušenj.

- II. TOZD transport**
1. referenta za tahografe — 1
  2. prometnega dispečerja — 1
- Pogoji za zasedbo:**  
 pod 1.: srednješolska izobrazba prometne smeri in dve leti delovnih izkušenj na enakem ali podobnem delovnem mestu;  
 pod 2.: srednješolska izobrazba prometne ali ekonomske smeri in eno leto delovnih izkušenj na področju operative ali komercialnega poslovanja.

- III. TOZD proizvodnja kmetijske mehanizacije s servisom**
1. skladiščnika — delavca — 1
  2. čistilca — 1
- Pogoji za zasedbo:**  
 pod 1.: dokončanih 8 razredov osnovne šole in opravljen izpit za voznika viličarja;  
 pod 2.: dokončanih šest razredov osnovne šole; praksa zaželena.

- IV. TOZD gostinstvo in turizem**
1. kuharja — 1
  2. pomožnega delavca v kuhinji — 1
- Pogoji za zasedbo:**  
 pod 1.: poklicna šola gostinske stroke — kuhar in eno leto delovnih izkušenj;  
 pod 2.: nedokončana osnovna šola, praksa zaželena.

Pismene prijave sprejema kadrovske organizacijski oddelki 15 dni po objavi. Kandidati se lahko zaradi obširnejših informacij zglasijo na osebni razgovor ali po telefonu na št. 210-81.

**AERODROM LJUBLJANA-PULA**  
 Letališko in turistično podjetje, KRANJ, p. p. 33

razpisuje naslednja vodilna delovna mesta:

- za podjetje:
1. generalnega direktorja podjetja
- za TOZD Aerodromska dejavnost:
2. direktorja TOZD
  3. direktorja komercialnega sektorja
- za TOZD Gostinstvo in turizem:
4. direktorja TOZD

Prijavljeni kandidati morajo biti moralno ter politično neoporečni in morajo poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje pogoje:

pod 1.: končana ekonomska ali pravna fakulteta, strokovne ali delovne izkušnje na področju zračnega prometa, 10 let izkušenj v organizaciji in vodenju gospodarskih ali drugih podobnih organizacij, od tega vsaj 7 let na področju prometa, znanje vsaj enega svetovnega jezika;  
 pod 2.: visoka izobrazba prometne, pravne, ekonomske, strojne ali elektrotehnične smeri, najmanj 5 let prakse v letalstvu, od tega vsaj 3 leta na odgovornih delovnih mestih, znanje angleškega jezika, da so pri dosedanjem delu pokazali dobre organizacijske sposobnosti in smisel za vodenje;  
 pod 3.: visoka ali višja izobrazba ekonomske smeri, 5 let oziroma 8 let delovnih izkušenj na enakih ali podobnih delovnih mestih, znanje angleškega in še enega svetovnega jezika, poznavanje vseh predpisov o zračni plovbi in carinskih predpisov, izpolnjevanje pogojev za opravljanje zunanjetrgovinske dejavnosti;  
 pod 4.: visoka ali višja izobrazba ekonomske, pravne, turistične ali organizacijske smeri, vsaj 3 leta prakse v gostinstvo-turistični dejavnosti, od tega 2 leti na odgovornih delovnih mestih, znanje angleškega in še enega svetovnega jezika, da so pri dosedanjem delu pokazali dobre organizacijske sposobnosti in smisel za vodenje.

Kandidati naj pošljejo pismene ponudbe z dokazili v 15 dneh po objavi na naslov: Razpisna komisija AERODROM LJUBLJANA-PULA, KRANJ, p. p. 33.

**kino**

**Kranj CENTER**  
 16. januarja premiera amer. barv. filma NOČNA PATRULJA ob 16, 18. in 20. uri  
 17. januarja amer. barv. film NOČNA PATRULJA ob 16, 18. in 20. uri  
 18. januarja ob 17. uri MODNA REVIJA, ki jo prireja Tekstilindus Kranj, ob 20. uri amer. barv. film LEGENDA O ČRNEM CHARLEYU

**Kranj STORŽIČ**  
 16. januarja ital. barv. film LJUBEZENSKA IGRA (ni primeren za mladino) ob 16, 18. in 20. uri  
 17. januarja danski barv. film JAZ, ŽENSKA — 3. del ob 16, 18. in 20. uri (ni primeren za mladino)  
 18. januarja amer. barv. film NOČNA PATRULJA ob 16, 18. in 20. uri

**Tržič**  
 16. januarja premiera amer.-ital. barv. filma TRIJE NEUSTRASLJIVI ob 18. in 20. uri  
 17. januarja amer.-ital. barv. film TRIJE NEUSTRASLJIVI ob 18. in 20. uri

**Kamnik DOM**  
 16. januarja danski barv. film JAZ, ŽENSKA — 3. del ob 18. in 20. uri (ni primeren za mladino)  
 17. januarja amer. barv. film SEVERNO OD ALJASKE ob 18. in 20. uri  
 18. januarja amer. barv. film SEVERNO OD ALJASKE ob 18. in 20. uri

**Duplica**  
 16. januarja amer. barv. film PORTRET NIMFOMANKE ob 19. uri  
 17. januarja amer. barv. film PORTRET NIMFOMANKE ob 19. uri

**Škofja Loka SORA**  
 16. januarja ital. barv. film PREKLETI OBRACUN ob 18. in 20. uri  
 17. januarja ital. barv. film PRIMER MA-TEJ ob 20. uri  
 18. januarja ital. barv. film PRIMER MA-TEJ ob 18. in 20. uri

**Železniki OBZORJE**  
 16. januarja angl. barv. film MARJANIN TAJNI SAFE ob 20. uri  
 18. januarja angl. barv. film MARJANIN TAJNI SAFE ob 20. uri

**Radovljica**  
 16. januarja angl. barv. film DEKLE Z OTROKOM ob 20. uri  
 17. januarja nemški barv. film VELICASTNI TONY CARRERA ob 20. uri  
 18. januarja ital. barv. film V MILANU UBI-JAJO V SOBOTO ob 20. uri

**Legenda o Črnem Charleyu**

Režija: Martin Goldman  
 GL vloge: Fred Williamson, Don Pedro Coley, Tricia O'Neill

Film režiserja Goldmana sodi v vrsto tistih družbeno kritičnih stvaritev, ki na takšen ali drugačen način obravnavajo problem rasnega razlikovanja. Neenakost temnopoltih ljudi, odtujevanje osnovnih človekovih pravic in povsem nerazumski odnosi znotraj »najmodernejših« družbe so že dolgo del ameriškega vsakdana. V celi verigi uporov zoper to krivico se mnogokrat srečujemo s posamezniki, ki so bolj kot drugi dojeli globino problema in imeli kanček več hrabrosti, da so se postavili po robu nosilcem že propadajočih idej.

Charley, delavec na plantaži, je le eden od mnogih, ki so raje izbrali smrt kot suženjstvo. Dolga leta je bil zvest suženj belemu gospodarju. Skupaj z materjo so ga osvajalci pripeljali v Ameriko, ko je bil še dojenček. Pred smrtjo je dal gospodar Charleyu potrdilo o svobodi. To je pomenilo konec suženjstva, a hkrati začetek velikih težav, saj je bilo za mnoge belce to potrdilo le kos papirja. M. G.

**prešernovo gledališče**

SREDA, 16. januarja, ob 19.30 za red KOLEKTIVI-SREDA — Ionesco: NOVI NAJEMNIK, Valentin: SELITEV;  
 ČETRTEK, 17. januarja, ob 16. uri za red DIJAŠKI I. in ob 19.30 za red KOLEKTIVI-ČETRTEK — Ionesco: NOVI NAJEMNIK, Valentin: SELITEV;  
 PETEK, 18. januarja, ob 19.30 za red KOLEKTIVI-PETEK — Ionesco: NOVI NAJEMNIK, Valentin: SELITEV; gostuje Primorsko dramsko gledališče iz Nove Gorice; ob 17. in 20. uri — Svetina-Povše: UKANA; gostovanje v Tržiču.

**Ura pravljic**  
 V četrtek, 17. januarja, bo ob 17. uri v Pionirski knjižnici v Kranju URA PRAVLJIC za otroke od 5. do 8. leta starosti. Vabljeni!



**znižanje cen obutve alpina**

## Srečanje

V nedeljo, 13. januarja, nekaj po 8. uri zjutraj se je na cesti drugega reda v Zg. Brniku pripetila prometna nezgoda. Pri srečanju sta trčila voznik osebne avtomobila Peter Kralj (roj. 1938) iz Škofje Loke in pa voznik osebne avtomobila Ivan Belaj (roj. 1929) iz Nožice pri Domžalah. V trčenju sta bila lažje ranjena voznik Belaj in sopotnik Stane Slapar iz Most pri Komendi. Škode na avtomobilih je za 25.000 din.

## Nezgodna pod bolnišnico

V nedeljo, 13. januarja, ob 13.35 se je na cesti tretjega reda na Golniku pripetila prometna nezgoda. Voznik osebne avtomobila Jožeta Rebselj (roj. 1928) iz Mengša se je pri srečanju z neznanim avtomobilom na vijugastem delu ceste pod bolnišnico umaknila, da bi preprečila trčenje. Pri tem pa je trčila v osebni avtomobil, ki ga je iz nasprotne smeri pripeljal Alojz Logar (1944) iz Gorič. V nesreči je bila huje ranjena sopotnica Ana Okoren iz Mengša v avtomobilu Jožeta Rebsljeve, lažje pa je bila ranjena Ana Cvetan iz Mengša. Obe so prepeljali na zdravljenje v ljubljansko bolnišnico. Škode na avtomobilih je za 15.000 din.

## Neprimerna hitrost

Na cesti drugega reda v Podgori se je v nedeljo, 13. januarja, ob 19.20 pripetila prometna nezgoda. Voznik osebne avtomobila Franc Čadež (roj. 1930) iz Delnic pri Škofji Loki je vozil z neprimerno hitrostjo proti Podgori. V ovinku se je zaradi tega prevrnila enoosna prikolica s 300 kg težkim bikom, v prikolico pa je nato trčil še osebni avtomobil, ki ga je vozil Bojan Poljanšek (roj. 1952) iz Volake. V nesreči je bila lažje ranjena sopotnica Sonja Removž iz Suše. Škode je za 8000 din.

## Zapeljal v pešca

Na cesti drugega reda v Hotavljah se je v nedeljo, 13. januarja, ob 21.30 pripetila prometna nezgoda. Voznik mopeda Ciril Usečnik (roj. 1934) iz Kladja je v Hotavljah pri hiši št. 3 zapeljal v Jožeta Jezerška, starega 73 let, in njegovo ženo Marijo, staro 62 let, iz Gorenje vasi. V nesreči je bila Marija Jezeršek huje ranjena in so jo prepeljali v ljubljansko bolnišnico, lažje pa sta bila ranjena Jože Jezeršek in voznik Usečnik. L. M.

# Lani več nesreč in več mrtvih v prometu

Na gorenjskih cestah se je v lanskem letu z izjemo leta poprej nadaljeval porast števila prometnih nesreč in tudi števila smrtnih žrtev prometa. Nesreč s samo materialno škodo je bilo 2291, nesreč s telesnimi poškodbami in tudi smrtnimi ter z veliko materialno škodo pa je bilo 560.

Najhujše posledice prometnih nesreč so seveda med človeškimi žrtvami prometa, saj je do konca decembra umrlo na gorenjskih cestah 69 ljudi, od tega 5 otrok. V primerjavi z letom prej, ko je bilo mrtvih 42 ljudi, je to ogromen porast, če pa upoštevamo, da je bilo leto 1972 nekaj posebnega v prometni statistiki in vzamemo za primerjavo raje leto 1971, potem porast smrtnih primerov ni tako strašen: lani sta bila le dva smrtna primera več kot pred dvema letoma. Bilo pa je lani več

hudih nesreč, v katerih je umrlo po več ljudi naenkrat. Tako sta bili na gorenjskih cestah kar dve prometni nesreči, v vsaki pa so umrli po trije ljudje. Za lani se tudi ne bi mogli pohvaliti, da se je zmanjšalo število prometnih žrtev med otroki, celo nasprotno, dva otroka več sta lani umrla na cesti, od tega dva v trziški občini in trije v kranjski.

Sicer pa je bilo med smrtnimi žrtvami največ voznikov motornih vozil, in sicer 32, slede jim pešci — 24, nato pa potniki v vozilih — 13. Tako kot že nekaj časa, je bilo tudi v lanskem letu očitno, da nesreče, v katerih so udeleženi pešci, zavzema-jo vse večji obseg.

Od 560 prometnih nesreč, to je nesreč s smrtno, telesnimi poškodbami in z večjo materialno škodo, se jih je več kot 40 odstotkov pripetilo v kranjski občini, na drugem mestu je jeseniška, nato radovljiška itd. Največ nesreč se je pripetilo junija meseca, ko je tudi promet na naših cestah zelo gost. Samo v tem mesecu se je pripetilo 77 prometnih nesreč s hujšimi posledicami in umrlo je 14 ljudi. Najmanj črn mesec v lanskem letu pa je bil marec, ko se je pripetilo le 21 težjih prometnih nesreč. Ta mesec je zahteval le eno žrtev v prometu.

»Med vzroki teh 560 prometnih nesreč, ki so se pripetile lani,« pravi inšpektor milice Mirko Derlink, »je tako kot že nekaj let na prvem mestu neprimerna hitrost. Ker vozniki niso prilagodili hitrosti stanju ceste in voznim pogojem sploh, se je pripetila kar četrtina nesreč. Na drugem mestu so pešci, ki so zaradi nepravilnega prečkanja ceste ali kako drugače, povzročili 108 nesreč. Sledi izsiljevanje prednosti in pa vinjenost. Gre za zelo očitno vinjenost kot vzrok prometne nesreče, s tem pa ni rečeno, da pri drugih prometnih nesrečah vinjenosti ni bilo. Zelo malo je bilo nesreč zaradi prekratke varnostne razdalje in pa zaradi objektivnih vzrokov kot so nenadne ovire na cesti in podobno.«

Na cesti prvega reda se je lani pripetilo največ prometnih nesreč, in sicer več kot 200. Vendar pa gorenjska magistrala ni črna enakomerno, saj se na nekaterih odsekih skorajda ni pripetila nobena. Tako so se na najširšem odseku gorenjske magistrale med Podtaborom in Črničevem pripetile lani le 3 prometne nesreče, na odseku med Javornikom in Ratečami pa je bilo že bolj goste: tu se je pripetilo 77 prometnih nesreč s težjimi posledicami.

Med značilnostmi lanskega prometa na naših cestah omenimo tudi to, da je zelo malo tujih državljanov pri nas povzročilo prometno nesrečo. Statistika pravi, da so bili tuji udeleženi le v 9 odstotkih prometnih nezgod.

Težko bi rekli, da je samo en vzrok, da prometne nezgode tudi na gorenjskem naraščajo iz leta v leto. Brez dvoma pa je, da se je gostejši promet na naših cestah odvijal v le malo bolj razmerah kot leto prej.

## Komisija za delovna razmerja pri Komunalnem podjetju Vodovod Kranj

razpisuje naslednja prosta delovna mesta:

1. šefa računovodstva
2. obratovnega knjigovodje
3. blagajnika in obračun osebnih dohodkov
4. obračun vodarine — saldakontist
5. 6 NK delavcev
6. 5 vajencev za vodovodno inštalatersko stroko

### Pogoji:

#### Za delovno mesto pod št. 1

— višja strokovna izobrazba ekonomsko-finančne smeri z najmanj 3-letno prakso in izkušnjami v vodenju računovodstva ali srednja strokovna izobrazba z najmanj 5-letno prakso in izkušnjami v vodenju računovodstva.

#### Za delovno mesto pod št. 2, 3. in 4.

— srednja strokovna izobrazba s prakso v finančni stroki

#### Za delovno mesto pod št. 5. in 6.

— končana osnovna šola.

Nastop dela 1. februarja 1974. Stanovanj ni na voljo. Osebnih dohodkov po samoupravnem sporazumu.

Kandidati naj dostavijo ponudbe z opisom dosedanjih zaposlitev na gornji naslov do 20. januarja 1974.

## Gimnazija Škofja Loka

razpisuje prosto delovno mesto za nedoločen čas:

učitelja slovenščine in ruščine

Pogoj: visoka izobrazba z diplomom

Prijave pošljite do 31. januarja 1974.



## ČGP Delo Ljubljana podružnica Kranj, Kranj, Koroška 16

zaposli

### prodajalke, (-ce)

za prodajo časopisov, tobaka in grafične galanterije v kioskih, in sicer 1 v Kranju in 2 na Bledu. Prednost imajo interesi iz Kranja oziroma z Bleda.

Zaželena je trgovska kvalifikacija ali primerna praksa.

Ponudbe sprejema ČGP Delo, podružnica Kranj, Koroška 16, telefon 21-280.

## ALPLES

### tovarna pohišta Železniki

objavlja:

a) več prostih delovnih mest v računovodstvu

b) delovno mesto v administraciji

### Pogoji:

pod a) srednja, višja ali visoka šolska izobrazba ekonomske smeri;

pod b) srednja šolska izobrazba z znanjem strojepisja.

Nastop dela takoj ali po dogovoru. Poskusno delo tri mesece.

Interesenti za zgoraj navedena delovna mesta naj pošljejo prijave s kratkim življenjepisom in dokumenti o šolski izobrazbi na naslov: ALPLES tovarna pohišta Železniki, organizacijsko kadrovski sektor.

Umrla je naša sestra, teta, sestrična in dobra soseda

## Gabrijela - Angela Jekovec

Pogreb bo v sredo, 16. 1. 1974, ob 15.30 na kranjskem pokopališču.

Žalujejo ostali

Kranj, 15. januarja 1974

## Zahvala

Ob nepričakovani, mnogo prerani izgubi mojega dobrega moža

## Friderika Mačka

se iskreno zahvaljujem vsem sorodnikom, sosedom in znancem, ki so mi ob boleči izgubi izrekli sožalje, tolažilne besede, mu podarili cvetje in ga v velikem številu pospremili v njegov zadnji dom. Prisrčna hvala tudi g. župniku z Brega, pevcem in ostalim.

Globoko žalujoča: žena Ivanka

Kranj, 14. januarja 1974

## Zahvala

Ob smrti našega dragega očeta in starega očeta

## Alojza Eržena Tonetovega ata

se iskreno zahvaljujemo vsem darovalcem vencev in cvetja, vsem sosedom, posebno Jureževim in Boltovim ter Ošincevemu atu, vsem vaščanom, prijateljem in znancem, ki so našega očeta spremili na zadnji poti. Posebna zahvala č. g. župniku iz Besnice in g. župniku iz Gorič. Hvala vsem za izrečeno sožalje.

Žalujejo sinovi z družinami

Sp. Besnica, Šutna-Zabnica, Zg. Jezersko, 9. januarja 1974

## CENTER SLEPIH ŠKOFJA LOKA prodaja

- rabljene elektromotorje
- lesene kadi
- tovorno dvigalo
- vpenjalne čeljusti za revolversko stružnico RTES-40
- vpenjalne čeljusti za stružnico RMT-16
- električni pisalni stroj
- druga nerabljena osnovna sredstva

Licitacija bo v petek, 18. januarja 1974, v prostorih centra slepih v Stari Loki 31, ob 8. uri dopoldan. Ogljed je možen eno uro pred začetkom licitacije. Podrobnejše informacije daje uprava centra. Prednost pri nakupu ima družbeni sektor.

## SGP TEHNIK ŠKOFJA LOKA TOZD GRADBENIŠTVO

objavlja prosto delovno mesto vodje delavskega naselja

Zahteva se: srednja ali strokovna šola ustrezne smeri.

Poskusno delo traja 2 meseca. Nastop dela takoj ali najkasneje 1. marca 1974.

Družinsko stanovanje bo na voljo v tem letu.

Pismene ponudbe sprejema kadrovska služba podjetja, Stara cesta 2, 15 dni od dneva objave.

# Nova sezona z novimi uspehi

Tekmovanje na Rudnem je pokazalo, da bodo tudi letošnja sezono tržiški sankalci pobrali največ prvih mest — 10. februarja na Ljubelju mednarodno tekmovanje — Nove sani za svoj denar

Na progi Leniša—Rudno je bila v soboto in v nedeljo v okviru prireditve »Po stezah partizanske Jelo-vice« prva večja preizkušnja slovenskih sankalcev, ki za zdaj tudi v Jugoslaviji nimajo konkurence. Te, v tujini bolj znane in priznane zimske športne panoge so se pred leti sicer lotili v Zagrebu in »dirkali« na progi s Sljemenom, vendar jih je navdušenje kmalu minilo. Tako predstavlja sedaj slovensko sankanje tudi jugoslovansko sankanje. Največ ljubiteljev tega svojevrstnega, drznega in tudi dragega športa je v Medvodah, Selcah, na Jesenicah in v Tržiču. V omenjenih krajih imajo urejene tudi naravne sankarske proge, na katerih bo letos okrog 15 dirk.

Letošnja prva dirka med Lenišami in Rudnem je pokazala, da bodo tudi letos igrali tržiški sankalci najvidnejšo vlogo. Odprava 14 sankalcev je pobrala največ prvih mest v vseh kategorijah tako pri tekmovalnih kot pri športnih (navadnih) saneh. Mladinka Majda Meglič je bila tretja, članica Zorka Perko prva, starejša člana Jože Meglič in Milan Česen prvi in drugi, člani Janez Bahun, Drago Česen in Albert Perko prvi, peti in deveti ter mladinci Jože Neme, Teo Kališnik in Jože Marn prvi, četrti in peti. Pri dvose- dih so tržiški tekmovalci zaradi smole dosegli šesto, deveto in deseto mesto. Tudi člani sankarske sekcije pri TVD Partizan Tržič, ki »vozijo« na športnih saneh in jih je največ iz Podljubelja, so pobrali v nedeljo na Rudnem večino prvih mest.

Sankarska sekcija tržiškega Partizana ima 36 aktivnih članov. Lani so bili najboljši sankarski kolektiv v državi in republiki. Starejši član Milan Česen se ponosa z republiškim naslovom v svoji kategoriji. Polde Perko je republiški mladinski prvak, dvosed Janez Bahun-Milan Česen mlajši pa je prav tako najboljši v republiki. Razen tega so osvojili Tržičani lani več drugih in tretjih mest ter osvojili štiri prehodne pokale. Janez Bahun, ki je ob enem tudi predsednik sankarske sekcije, je lani dosegel največji uspeh jugoslovanskega in slovenskega sankanja. Na Pokalu Avstrije, kjer se je zbrala vsa evropska sankarska elita, je dosegel 13. mesto v dirki na naravnih progih. Tržiški sankalci so uredili lani naj- boljše progo v republiki, ki ustreza

vsem mednarodnim predpisom. Po- teka v bližini nekdanjega koncentra- cijskega taborišča na Ljubelju. Dolga je 1135 metrov, višinska razlika pa znaša 110 metrov. Ima 9 zavojev, obvezni in za sankalca najtežji »S«, povprečni nagib pa znaša med 11 in 12 stopinjami. Pred vsakim zavojem je predpisanih 10 metrov ravnine, na kateri se sankalci lahko pripravijo na težave, ki ga čakajo v zavoju. Ob progi so uredili Tržičani 9 hidrantov, s pomočjo katerih lahko v kratkem času »zaledenijo« progo. Če je proga trda, doseže sankalci povprečno hitrost 50 kilometrov na uro.

Proga na Ljubelju je dobro izko- riščena. Za treninge in tekmovanja je ne uporabljajo le člani sankarske sekcije in tekmovalci, temveč se je že lani zvrstilo na njej precej sankar- skih tekmovalcev, ki so jih organizirali delovni kolektivi ali občinski sindi- kalni svet. V nedeljo, 27. januarja,

bo na omenjeni progi republiško prvenstvo za športne sani, 10. febru- arja pa 5. mednarodno sankarsko tekmovanje, na katerem bodo sode- lovali najboljši avstrijski in italijan- ski sankalci na naravnih progah.

V nedeljo, 13. januarja, je bil na progi na Ljubelju klubski dan. Ude- ležili so se ga skoraj vsi aktivni tekmovalci. Izjema so bili »vozniki« športnih sani, ki so takmovali na Rudnem. Pri članicah je zmagala Zorka Perko, pri mladinkah Vilma Kolenc, pri mladincih Branko Mur- gič, pri članih pa so bili najboljši Drago Česen, Milan Česen starejši in Janez Bahun. Tokrat so ob enem prvič preizkušali nove tekmovalne sani gasser. Avstrijska naprava velja skoraj 300 starih tisočakov. Ker bla- gajna sekcije ni preveč »globoka«, je večino stroškov za nove sani pokrili vsak posameznik. J. Košnjek



Z letošnjim šolskim letom so na škofjeloški gimnaziji ustanovili poseben smučarski oddelek. Vanj so vključili 13 dijakov iz vseh razredov, ki se aktivno ukvarjajo z zimskim športom in so člani enega od smučarskih klubov. Dijaki, ki so vpisani v oddelek, lahko odhajajo na treninge in tekmovanja tudi v času pouka. Profesorji in razredna skupnost redno spremljajo njihov uspeh in jim pomagajo nadoknaditi zamujeno. Oddelek je zamelek prave smučarske gimnazije, ki bo na škofjeloški gimnaziji zaživela jeseni. Septem- bra bodo vpisovali dijake v prvi letnik. (lb) — Foto: F. Perdan

## II. zvezna hokejska liga — zahod Kranjska gora : Tivoli 3:4

Jesenice, športna dvorana pod Mežakljo, II. zvezna hokejska liga Kranjska gora : Tivoli 3:4 (2:3, 1:1, 0:0), gledalcev 400, sodnika Janežič (Maribor), Gobec (Zagreb).

Strelca za Kranjsko goro: Sma- gin 2 ter Medved 1.

Kranjska gora: Pretnar, Krmelj, Ščap, D. Sebnjanec, M. Sebnjanec, Sivič, Tršeglav, Smagin, Kunšič, Pi- rih, Brun, Pristov, Klemenc, Med- ved, Kern, Mavčec, Fartek, Šlibar, Horvat.

Cepprav so Kranjskogorci odlično začeli, so v nadaljevanju le morali prvič letos priznati premoč gostujo- čemu moštvu. Le-ta jih je nadgrajal pred koncem prve tretjine, v nadal- jevanju pa je bil enakoverden tek- mec domačinov.

TRIGLAV : INA 10:7  
Ljubljana, dvorana Tivoli, II. zvezna hokejska liga — zahod Tri-

glav : INA 10:7 (3:3, 3:1, 4:3), gledal- cev 200, sodnika Belcer in Juršič (oba Celje).

Strelci za Triglav: Hudobivnik, J. Nadižar, Gros po 2, Koleša, Sajo- vic, Pavlica ter Grah po 1.

Triglav: Frlolja, Konc, Koleša, Hudobivnik, Adlešič, Višek, Stojan- ovič, Sajovic, J. Nadižar, Gros, Pavlica, Kovač, Lavrič, Sparovec.

Triglavani so zlahka premagali so- lidne goste, toda tokrat z manjšim rezultatom kot v prvi tekmi v go- steh.

Lestvica:

Kranjska gora	7	6	0	1	80:14	12
Tivoli	7	6	0	1	73:26	12
Triglav	7	4	0	3	59:34	8
Mladost	6	2	0	4	32:33	4
INA	6	0	0	6	15:76	0
Gorenje	5	0	0	5	9:85	0

Pari prihodnjega kola: Gorenje : Triglav, INA : Kranjska gora. —dh

## Kegljanje Turk najboljši v prvem nastopu

Na štiritezestnem kegljišču v Ča- kovcu je bilo prvo izbirno tekmo- vanje za sestavo moške kegljaške re- prezentance, ki bo čez nekaj mese- cev v ZRN nastopila na letošnjem svetovnem prvenstvu.

V odsotnosti svetovnega prvaka Zagrebčana Dragaša je v prvem na- stopu največ uspeha imel Triglavan ter stalni reprezentant Jože Turk, saj mu je uspelo v dveh nastopih podreti največ kegljev. Uspeh pa je še toliko večji, saj je lanskoletni

državni prvak obračunal tudi z odličnim Steržajem. Dobro se je držal tudi Kranjčan, sicer član ljub- ljanskega Gradisa, Česen, ki je zase- del odlično tretje mesto.

Rezultati: 1. Turk (Triglav) 1861 (923, 938), 2. Steržaj (Branik) 1817 (904, 913), 3. Česen (Gradis) 1767 (899, 868), 4. Muše (Split) 1762 (895, 867), 5. Janša (Gradis) 1758 (888, 870), 14. Prijon (Triglav) 1675 (817, 858). —dh

## Vaterpolo Gimnazija : Slovan 8 : 5

Drugo kolo letošnje gorenjske zimske vaterpolske lige je v zimskem bazenu v Kranju prineslo zanimive in kvalitetne dvoboje. Vse kaže, da so vse ekipe, ki nastopajo na letoš- njem prvenstvu, začele z resnim in načrtnim delom, ki pa že kaže na- predek.

Preteklo soboto so se na OŠ Sta- neta Žagarja prvič v letošnjem košarkarskem prvenstvu za osnovne šole kranjske občine pomerile tudi ekipe starejših pionirk. Soperil je bil nekoliko okrnjen, ker ekipe OŠ Ma- tije Valjavca iz Preddvora, ki se je sicer za tekmovanje prijavila, ni bilo.

Rezultati: S. Žagar : L. Seljak 17:43 (9:23), S. Mlakar : S. Jenko 24:14 (14:3), D. Jenko : S. Jenko 11:9 (7:8), S. Žagar : M. Valjavec 20:0 b. b., D. Jenko : M. Valjavec 20:0 b. b.

Lestvica:

D. Jenko	2	2	0	31: 9	4
L. Seljak	1	1	0	43:17	2
S. Mlakar	1	1	0	24:14	2
S. Žagar	2	1	1	37:43	2
S. Jenko	2	0	2	25:33	0
M. Valjavec (-2)	2	0	2	0:40	0

V soboto, 19. januarja, pa se bo na OŠ D. Jenka (Cerklje) in OŠ S. Mla- karja (Šenčur) nadaljevalo tekmo- vanje za mlajše pionirje. B. Bogataj

Vseeno pa v nadaljevanju ni bilo presenečenj, le Gimnazija je brez težav odpravila okrepljeni ljublan- ski Slovan. Le-ta je v svoje vrste pridobil štiri odlične vaterpoliste bivšega zagrebškega prvoličigaša Medveščaka, ki študirajo v Ljubljani.

Izidi: Gimnazija : Slovan 8:5, Tri- glav I : Vodovodni stolp 16:8, Ra- dovljica : Borec 14:9, Iskra : Triglav II 13:5.

Lestvica

Triglav I	2	2	0	0	33:12	4
Gimnazija	2	2	0	0	24:14	4
Iskra	2	1	0	1	22:21	2
Borec	2	1	0	1	21:20	2
Vodovodni stolp	2	1	0	1	19:25	2
Radovljica	2	1	0	1	18:26	2
Kamnik	1	0	0	1	9:11	0
Slovan	1	0	0	1	5: 8	0
Triglav II	2	0	0	2	11:25	0

Najboljši strelci po drugem ko- lu: Stariha (Triglav I) 12, V. Bri- novc (Borec) 9, J. Rebolj (Vodo- vodni stolp) 8, Sveglj, Z. Malavašič (oba Gimnazija), T. Balderman (Triglav I) ter B. Balderman (Ra- dovljica) vsi po 7 in Mehajinec (Tri- glav II) 6. —dh

## Ločan Strel prekrižal račune Avstrijcem

Iz Alpbacha pri Inns- brucku (Avstrija), kjer je bilo prejšnji teden mladinsko prvenstvo v alpskem smučanju Velike Britanije in kjer so se za konec pomerile mešane klubske eki- pe iz Avstrije, Švice, Angli- je in Jugoslavije, je pre- teklo soboto prišla zelo raz- veseljiva vest: tekmovalcev Transturista, 14-letni Boris Strel iz Škofje Loke, je v ve- leslalomu pustil za seboj vsa elito 80 nadebudnih smučarjev štirih dežel ter premočno, z naskokom več kakor dveh sekund, zma- gal. Podoben podvig doslej ni uspel še nobenemu jugo- slovanskemu alpincu — vsaj v mednarodni konku- renci ne.

Velja omeniti, da so Škofje- ločani odpotovali v Alpbach na povabilo člana FIS gospoda Huberta Pirchnerja, ki je lani nadzoroval organizacijo in potek Evropskega kriterija za mladince (Stari vrh). Pirch- nerju takrat ni uslo dejstvo, da Transturist razpolaga z odlično ekipo pionirjev, katerih čas šele prihaja. Očitno je imel prav, kajti tudi ostali člani odprave so v soboto do- segli solidne uvrstitve, v skup- nem seštevku pa pristali na 5. mestu.

REZULTATI: 1. Strel (Transturist) — 1:06,26; 2. Sulzenbacher (Kutzbuhl) — 1:08,27; 3. Moser (Alpbach) — 1:08,66; ... 23. Nuša Tome — 1:13,16; ... 29. Polonca Oblak — 1:14,09; ... 40. Mitja Valič — 1:15,75; ... 51. Boštjan Gasperšič — 1:17,37; ... 57. Ida Kogovšek — 1:21,88 (vsi Transturist). I. G.

## Štefančič najuspešnejši

Letošnja skakalna turneja treh dežel z začetkom v Trbižu in z zaključkom v Mariboru se je konča- la dokaj uspešno za jugoslovanske skakalce. Na zaključni tekmi v Ma- riboru je bil prvi Štefančič, ki je v skupni razvrstitvi zasedel solidno tretje mesto. Prvo mesto po vseh treh tekmah pa je pripadalo Kli- menku iz Sovjetske zveze. Med dese- terico najboljših so se iz vrst jugo- slovanske reprezentance uvrstili še štirje: Prelovšek je bil peti, Meseč šesti, Demšar deveti in Drago Pud- gar deseti. Tudi ostali so zadovoljili, predvsem pa Rakar in Gorjanc, zelo dobro pa je skakal tudi Kobal, ki je letos spet začel redno nastopati. Na- ši so dobro skakali v Trbižu in Ma- riboru, medtem ko so v Beljaku do- segli slabše rezultate. Zlasti je bila porazna prva serija.

Medtem ko moramo biti s člani v glavnem zadovoljni, pa so nas močno razočarali mladinci, saj so pobirali v glavnem zadnja mesta. To je ponovni dokaz, da z našim nara- ščajem ni nekaj v redu in da bodo morali pristojni organi in osnovne smučarske organizacije mnogo bolj skrbeti za mladince in pionirje. Naj- boljše se je uveljavil Jeseničan Zupan, ki je bil peti med desetimi nastopajočimi mladinci.

V ekipni konkurenci je Jugoslavi- ja zasedla drugo mesto med člani in mladinci. Člani bi lahko zmagali, če ne bi imeli spodrsrlaja v Beljaku. Letošnja turneja, že sedma po vrsti, je bila po številu nastopajočih rekordna (85 skakalcev iz devetih držav). Med nastopajočimi pa je bilo kar 22 naših skakalcev. J. J.

## V Tržiču smučarski tečaji

V soboto, 19. januarja, bo v pavil- jonu NOB v Tržiču razgovor pred letošnjimi smučarskimi tečaji za odrasle. Tečaje organizira tržiški področni zbor smučarskih učiteljev in vaditeljev. Za odrasle smučarje bodo smučarski vaditelji in učitelji organizirali tečaje samo v sobotah in v nedeljah, 8-dnevne tečaje v popold- anskem času ali prav tako dolg tečaj dopoldne. Za 30 ur vadbe na snegu bodo morali tečajniki odšteti 200 dinarjev. Tečaji bodo v Hrastah

ali na Zelenici. Področni zbor bo or- ganiziral tečaje tudi za otroke med 5. in 7. letom. Cena teh tečajev je 100 dinarjev.

Razen tega bo tržiški zbor učite- ljev in vaditeljev smučanja pripravil v soboto in nedeljo, 19. in 20. febru- arja, obvezni seminar za svoje člane. Na seminarju se bodo vodi- telji seznanili z novostmi pri učenju smučanja. Februarja pa bo za smučarske učitelje in vaditelje 10-dnevni seminar. Cena seminarja je 400 dinarjev. Teoretični del se- minarja bo v Tržiču, praktični pa v Hrastah ali na Zelenici. K.

## Smučarska šola pri SD Jesenice

Pri jeseniškem smučarskem dru- štvu kot enem najbolj uspešnih smučarskih društev minule sezone so se odločili, da poslej še bolj načrtno in organizirano skrbijo za svoj kader. Medtem ko jim pri alpskih disciplinah mladih ne manj- ka, pa imajo precej težav s kadrom v skakalni in tekaški sekciji. Prav zaradi tega so se resno lotili kar najboljše oblike vzgoje — s smučar- sko šolo, ki pa ne bo delovala le za eno samo disciplino, temveč bo za- jela prav vse smučarske discipline.

Predvidevajo, da bi največ kadrov dobili predvsem na ta način, da bi v smučarsko šolo vključevali nadarje- ne mlade skakalce, tekače in alpske smučarje na osnovi dela šolskih športnih društev, ki prva skrb za razvoj smučarskega športa pri mla- dini. Po raznih občinskih, šolskih prvenstvih bi lahko tisti, ki bi se po- kazali kot sposobni in nadarjeni ter seveda tudi ostali postali člani smu- čarske šole pri SD Jesenice. Po zdravniških pregledih, po privolje- njih staršev bi smučarje smučarske šole vzgajali in učili sposobni tre- nerji. Mladim pa bi v šoli nudili tu- di vsjo potrebno opremo.

Z uresničevanjem takega načrta jeseniškega smučarskega društva si to društvo vsekakor zagotavlja dovolj dobrega kadra tudi v prihod- nje, ob enem pa je skrb za nemoteno in še uspešnejše delo društva tudi dokaz, kako zelo si na Jesenicah pri- zadevajo za množičnost in kvaliteto tega priljubljenega športa. D. S.

## Finančni načrt SD Jesenice

Na nedavni seji Smučarskega dru- štva Jesenice so največ razpravljali o finančnem načrtu tega našega naj- uspešnejšega smučarskega društva. Domenili so se za merila, pa katerih bodo razdelili sredstva po posamez- nih sekcijah in referatih ter o virih dotacij.

V nadaljevanju seje so se menili o organizaciji smučarske šole ter o letošnjih tekmovanjih. Razpravljali so tudi o pripravah na slovensko prvenstvo za člane, ki bo predvido- ma 19. januarja na Kravcu. D. S.

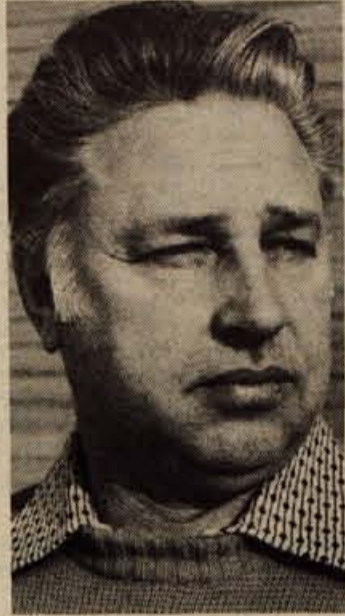
# 17. zimskošportna prireditev »Po stezah partizanske Jelovice« je v slavno partizansko vasico privabila prek 500 smučarjev

1+3

Precej je ljudi, ki redno, iz leta v leto, prihajajo v Dražgoše in spremljajo zanimiva tekmovanja na smučeh. Najbolj vztrajni so nedvomno novinarji, katerih poklic je neolčljivo povezan s tovrstnimi dogodki in srečanji. Ščasoma so se najbolj zvesti poročevalci spremenili v sestavni del organizacijskega mehanizma. Če bi manjkali, bi bila celotna podoba stvari in dogodkov kar nekajkrat manjša. Seveda večina že zdavnaj ne prisostvuje več športnim spopadom profesionalno neprizadeto, ampak je iskreno vesela, kadar so pripravljalnemu odboru vremenske razmere naklonjene, kadar nastopajoči dosegajo dobre rezultate, kadar je obiskovalcev veliko... Vzljubili so mučeniško, a neuklonljivo vasico, in ni redek primer, da odgovornim pomagajo iskati nove, boljše rešitve. Tri med njimi smo čisto neformalno pobrali, v čem je pglavitna privlačnost »partizanske Jelovice«.



Nadaljevanje s 1. str.



Stane Krapež, predsednik organizacijskega odbora prireditve »Po stezah partizanske Jelovice«: »V prihodnje bo treba rešiti težave okrog financiranja.«

Pripombe Staneta Krapeža so nedvomno presneto umestne. Prireditve, ki okostenijo, ki torej ne rastejo, ampak stagnirajo, prej ali slej izgubijo na ugledu oziroma zvedenijo. In česa podobnega spominskim tekmovanjem nad Selško dolino, kjer smo Gorenjci prvič pokazali zobe okupatorju, ne privošči nihče.

cija nikakor ne more nadomestiti vtisa, ki ga v zavesti učencev, dijakov ali študentov zapusti pogovor z udeleženci bojev, in občutka, ki pravzame človeka, ko obišče prizorišče spopada ali ko v potu svojega obraza hiti mimo Bičkove skale. Dražgoško tekmovanje bi zato kazalo prestaviti v čas zimskih počitnic, dva ali tri tedne naprej, oziroma organizirati vseslovenski športni dan. Prepričan sem, da bi stvar brž dobila značilnosti Vaasovega teka, pri Švedih zelo priljubljenega smučarskega maratona. Ker so osnove dane, bi ob minimalnih finančnih stroških dosegli maksimalni učinek.»



Filip Grašič, član Alplesa, je naslovu državnega prvaka iz leta 1970 v soboto dodal še naziv najboljšega slovenskega biatlonca za leto 1974.



Helena Bešter (Triglav Kranj) se je s prvim mestom v teku članic z razredi in brez razredov svoji kolegici Mileni Kordež oddolžila za nedavni dvakratni poraz na Pohorju.

Še pred slovesnim začetkom tekmovanj »Po stezah partizanske Jelovice« je predsednik SZS Janez Kocjančič podelil enotam JLA Kranj zlato plaketo smučarske zveze Jugoslavije ob njeni 50-letnici. To najvišje smučarsko priznanje so dobili za smučarsko udeleževanje na tradicionalnem dražgoškem tekmovanju in drugje. Plaketo je sprejel polkovnik Vinko Krmelj.



V tekmovanju republiških reprezentanc v patrolnem teku ekipa Slovenije I (Reš, Munič, Eržen) ni imela resnega tekmecca.

**Rezultati: starejši veterani nad 50 let (4 km):** 1. M. Kordež (Plamen) 12,28, 2. T. Pogačnik (Jesenice) 12,46, 3. Klančnik (Ravne) 14,00, 6. Knific (Jesenice) 15,47;

**mlajši veterani do 50 let (4 km):** 1. Brezovšek (Olimpija) 11,02;

**starejše in mlajše mladinke z razredi in brez (4 km):** 1. M. Munič 13,33, 2. Bizant 14,06, 3. M. Tajnikar (vse Olimpija) 14,50;

**članice z razredi in brez (6 km):** 1. Bešter 27,39, 2. M. Kordež (obe Triglav) 27,49, 3. Pavlič (Lorenec) 28,05, 5. Solar (Alples) 33,35;

**mladinci (8 km):** 1. Brajnik (Fužinar) 32,35, 2. S. Bešter (Triglav) 33,50, 3. B. Kordež (Plamen) 34,58, 5. M. Jelenc 35,46, 6. J. Lotrič (oba Triglav) 36,12;

**slepi, slabovidni — z ostankom vida:** 1. Kanc (Ljubljana) 6,06, 2. Jakič (Škofja Loka) 7,40, 3. Ribič (Ljubljana) 7,46, 4. Požeg (Škofja Loka) 9,27; **slepi — brez ostanka vida:** 1. Kisovec (Kranj) 8,06, 2. Kebe 9,14, 3. Strašek (oba Ljubljana) 9,36;

**patrulje — mlajši mladinci brez razredov (4 km):** 1. Alples (Eržen, Vrhunc, Urh) 14,03, 2. Olimpija 15,09, 3. Ihan II 16,23, 4. Triglav 24,38;

**mlajši mladinci z razredi (4 km):** 1. Olimpija 11,54, 2. Gorje 12,23, 3. Alples 12,54, 5. Triglav 14,38;

**člani brez razredov (8 km):** 1. Dol 50,19, 2. Kočevje 52,19, 3. Kum 1:06,14;

**člani z razredi (8 km):** 1. Triglav (M. Jelenc, Gortner, V. Lotrič) 36,42, 2. Fužinar 38,31, 3. Alples 39,01;

**republiške reprezentance (8 km):** 1. Slovenija I 40,07, 2. BiH 47,02, 3. Srbija 48,26;

**odprto prvenstvo ljubljanske armade oblasti (14 km):** 1. V. P. 1098/10 Tolmin 1:38, 2. V. P. 1098 Kranj 1:40,15, 3. V. P. 1098/20 Bovec 1:42,10, 4. V. P. 1098/30 Škofja Loka 1:47,56, 5. V. P. 1098/36 Bohinjska Bela 1:53,11;

**patrulje partizanskih enot SLO SR Slovenije (14 km):** 1. PE SO Maribor 1:15,56, 2. PE SO Kranj 1:26,48, 4. PE SO Škofja Loka I 1:32,03, 5. PE SO Jesenice 1:33,57, 6. PE SO Idrija 1:35,15, 7. PE SO Tržič 1:44,32, 8. PE SO Škofja Loka II 1:45,01;

**biatlon — 4. jugoslovanski smučarski memorialni pokal in 10. republiško prvenstvo Slovenije: posamezniki:** 1. Grašič (Alples) 1:29,51, 2. S. Premeže (Dol) 1:34,33, 3. Krišelj (Alples) 1:37,36;

**ekipe:** 1. Slovenija II 4:54,74, 2. Slovenija I 5:04,73, 3. JLA 5:26,30;

**Ekipe za prvenstvo SRS:** 1. Alples (Grašič, Krišelj, Jelenc) 4:52,98, 2. Dol I 4:54,77, 3. JLA 5:26,30;

**sankanje — tekmovalne sani enosedi: članice:** 1. Perko (Tržič)



Matevž Kordež (Plamen Krova) je zmagal v konkurenčni trinaestih veteranih, starih nad 50 let. In prav čudno bi bilo, če ne bi; že vsa leta namreč trasira dražgoške proge ter jih pozna bolje kot domače dvorišče.

3:50,6, 2. Bertonec (Jesenice) 4:04,1, 3. Zupan (Begunje) 4:05,0;

**mladinke:** 1. Solar (Železniki) 3:57,6, 2. Petelinkar (Sora) 4:02,8, 3. Meglič (Tržič) 4:04,7;

**starejši člani:** 1. Meglič 3:13,9, 2. Česen (oba Tržič) 3:18,2, 3. Miklavčič (Idrija) 3:26,5;

**člani:** 1. Bahun (Tržič) 3:07,2, 2. Habjan (Železniki) 3:09,5, 3. Rozman (Bohinj) 3:11,6;

**mladinci:** 1. Nemeč (Tržič) 3:23,5, 2. Carman (Sora) 3:28,4, 3. Prevc (Železniki) 3:28,9;

**dvosedi:** 1. Debeljak-Habjan (Železniki) 1:39,0, 2. Pikon-Stare (Bohinj) 1:42,0, 3. Lavtežar-Konig (Jesenice) 1:43,1;

**športne sani — enosedi: članice:** 1. Derlink (Železniki) 3:37,6;

**mladinke:** 1. Petelinkar (Sora) 3:47,8, 2. Solar (Železniki) 3:58,4, 3. Meglič (Tržič) 3:59,3;

**starejši člani:** 1. Meglič (Tržič) 3:20,6, 2. Miklavčič (Idrija) 3:33,4, 3. Veber (Sora) 3:46,2;

**člani:** 1. Perko (Tržič) 3:17,3, 2. Habjan (Železniki) 3:19,3, 3. Mali (Tržič) 3:42,2;

**mladinci:** 1. Kališnik 3:24,1, 2. Nemeč (oba Tržič) 3:27,9, 3. Prevc (Železniki) 3:32,0;

**dvosedi:** 1. Mali-Meglič 1:41,7, 2. — 3. Rendulič-Kališnik, Marn-Nemeč (vsi Tržič) 1:44,0;

**samotežne sani:** 1. Topolje ter Iskra Železniki 2:18,6, 3. Železniki 2:24,4.

Besedilo: I. Guzelj, D. Humer, Fotografije: F. Perdan



**Marjan Ciglič (50 let), fotoreporter ljubljanskega Dnevnika:** »Že kot borec Prešernove brigade sem med zadnjo vojno šel dvakrat skozi požgane Dražgoše, kot časnikarju pa mi od leta 1958 dalje ni ušla niti ena prireditev. Torej sem bil tu gori petnajstkrat zapored. Vedno me najbolj razvesli, ko vidim nastopati veterane. Poosebljeni simboli in tradicija so. Mladim dajejo posnemanja vreden zgled, medtem ko starejšim dokazujejo, da še ne sodijo v staro šaro, da v življenju še vedno igrajo važno vlogo. Največ je bivših partizanov, trdoživih korenin, polnih prekipajoče volje in elana. Zaradi njih postaja prireditev zmeraj bolj množična, saj niso navdušili samo mene, temveč tudi mladino.«

**Tugo Klasinc (50), urednik športne redakcije RTV Ljubljana:** »Ne bi mogel natančno povedati, kolikokrat doslej sem poročal iz Dražgoš; manj kakor desetkrat zagotovo ne. Menim, da glavni pomen manifestacije gladi Jelovice tiči v soočanju starejše in mlajše generacije, v neposrednem vcepjanju revolucionarnih izročil poveljnemu rodovom, kar je edina učinkovita oblika ohranjanja spominov na najslavnejše dni zgodovine Gorenjcev. Čeprav otroci v šoli, iz knjig, zvedo skoraj vse o poteku bitke, pa suhoparna lek-



**Henrik Ūbeleis (40), novinar Dela:** »Dvanajstkrat zapored sem doslej sledil zimskim tekmovanjem »Po stezah partizanske Jelovice« v Dražgošah. Izreden dosežek je, da so jih letos sploh znali izpeljati, kajti snega je rekordno malo. Ampak volja in zavzetost sta spet zmagali in tradicija ni bila prekinjena. Kaj me najbolj pritegne, sprašujete? Malo prej sem stal doli v cilju in opazoval slepega smučarja. Marjan Požeg se piše, mislim. Ostal je brez ene smučke, vendar ni odnehal. Uporno je rinil dalje — in uspel. Komentar ni potreben. Ko gledaš takšne in podobne dokaze brezmejne požrtvovalnosti, tovarštva, medsebojne pomoči, solidarnosti in kolektivnega čuta, spoznaš, da so dražgoška športna srečanja važna reč. Spoznaš tudi, da je herojski duh partizanov, ki so si sredi Hitlerjeve trdnjave drznili udariti po Nemcih, še zmeraj prisoten. In to je zelo, zelo pomembno.«

I. Guzelj



Alplesovci Grašič, L. Jelenc in Krišelj so bili na papirju sicer favoriti, vendar tudi bron zanje ni neuspeh.